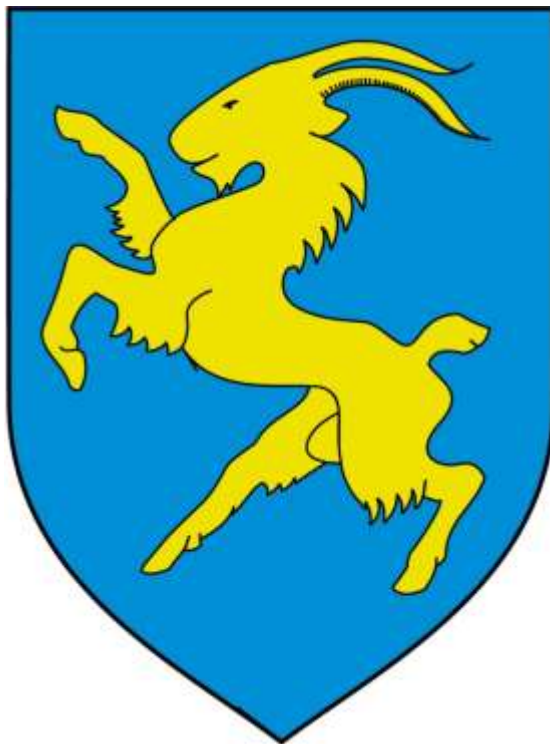

GETA KOMMUN

Budget 2023 Ekonomiplan 2024–2025

Förslaget uppgjort av kommunstyrelsen 23.11.2022
Antagen och godkänd av kommunfullmäktige 7.12.2022

Innehållsförteckning

1	EKONOMISK ÖVERSIKT.....	3
1.1	Översikt över Geta kommuns ekonomi och verksamhet år 2023	3
2	BUDGETERINGS- OCH BOKFÖRINGSREGLER.....	5
2.1	Stadganden om budget	5
2.2	Budgetens struktur och uppgifter.....	6
2.3	Resultaträkningsdelen.....	6
2.4	Driftsekonomidelen.....	7
2.5	Finansieringsdelen	7
2.6	Investeringsdelen	7
2.7	Budgetens bindande nivåer	8
2.8	Upphandlingsdirektiv	8
2.9	Verkställighetsdirektiv och dispositionsplaner	8
2.10	Ändring av budgeten.....	9
2.11	Budgetdirektiv	10
3	KOMMUNENS ORGANISATION	11
4	PERSONALÖVERSIKT	12
5	KOMMUNENS INTERNA KONTROLL.....	15
6	RESULTATRÄKNINGSDELEN	17
6.1	Resultaträkningen	17
6.2	Driftsekonomidelen.....	18
6.3	Skatte- och befolkningsprognoser.....	21
6.4	Sammanfattning	22
7	UPPGIFTSOMRÅDEN.....	23
7.1	Kommunstyrelsens uppgiftsområden.....	23
7.1.1	Kommunledning.....	23
7.1.2	Hemvårdsverksamhet	30
7.1.3	Annan service för äldre.....	33
7.1.4	Sociala tjänster.....	36
7.1.5	Utbildningsverksamhet	37
7.1.6	Barnomsorg.....	41
7.1.7	Centralkök	44
7.1.8	Bibliotek och kultur.....	47
7.1.9	Avfallshantering.....	51
7.2	Byggnadstillsyn och kommunalteknik	55
7.2.1	Byggnadstillsyn.....	56
7.2.2	Byggnader och anläggningar	58
7.2.3	Vatten och avlopp	64
7.2.4	Trafikleder och allmänna områden	67
7.3	Gemensamma brand- och räddningsnämnden	70
7.4	Lantbruksnämnden.....	73
8	FINANSIERINGSDELEN.....	76
9	INVESTERINGSDELEN.....	77
10	BALANSRÄKNINGSDELEN.....	78
11	EKONOMIPLANDELEN	80
12	INVESTERINGAR 2023 SAMT INVESTERINGSPLAN 2024–2025	81

1 EKONOMISK ÖVERSIKT

1.1 Översikt över Geta kommuns ekonomi och verksamhet år 2023

Getas befolkning tredje kvartalet 2022 är 498 personer, vilket också är den befolkningsmängd som budgeteras för 2023. Bedömningen och målsättningen är att både befolkningen och skatteintäkterna skall öka på lång sikt. För att trygga en stark ekonomisk tillväxt i kommunen behöver befolkningen öka kontinuerligt, med målet att uppnå 550 invånare inom de kommande 20 åren.

Det kan konstateras att Geta kommun gjorde ett minusresultat på -2 679 euro år 2021 enligt bokslutet och enligt nuvarande budget för 2022 kommer kommunen att göra ett minusresultat om -245 911 euro. I denna budget budgeteras det ett minusresultat om -268 680 euro och ett årsbidrag om -98 575 euro, vilket är en försämring jämfört med bokslut 2021. Geta kommun har lyckats vända den negativa trenden men tyvärr har kostnaderna ökat radikalt under år 2022 vilket gör att kommunen räknar med höga kostnader år 2023. De åländska konsumentpriserna steg med 7,4 procent i september 2022 jämfört med september 2021, i augusti 2022 var ökningstakten 6,2 procent. Detta innebär då ett betydande kostnadsökningstryck för kommunens del. Geta kommun är dessvärre fortfarande i behov av att höja intäkterna och balansera ekonomin för att försöka stabilisera kommunens framtida ekonomiska likviditet och tillväxt. Huvudförklaringarna till det negativa resultatet år 2021 och det budgeterade negativa resultatet för år 2022 är låga landskapsandelar och höga kostnader inom individ- och familjeomsorgen samt högstadiundervisningen (se Geta kommuns bokslut för 2021 samt budget för 2022 för mer information). När det gäller utsikterna för innevarande år 2022 och utsikterna inför 2023 (fram tills dags dato) är det framförallt kostnadsökningarna till följd av inflationen och energikrisen, kommunens fortsatta låga skattekraft, höga kostnader kopplade till kommunens del i högstadieverksamheten och Norra Ålands utbildningsdistrikts verksamhet, låga landskapsandelar och relativt låga prognostiserade skatteintäkter som bär skulden. Enligt ekonomiplanen för 2024 ser prognoserna relativt dystra ut, och kommunen kommer återigen enligt planen behöva ta investeringslån för sina investeringsprojekt.

Indikationer om lönehöjningar under år 2023 har kommit och kommunen räknar med flertalet höjningar under perioden 1.9.2022-31.12.2023, totalt en lönehöjning på 5,1% jämfört med dagens löner.

Geta kommun har ett strukturellt problem där landskapsandelarna är en alltför hög andel av kommunens finansiering (nästan 50 %) och är alltså väldigt beroende av landskapsandelar och landskapsregeringens goda vilja. Detta beroende behöver kommunen försöka minska över tid. Beroendet av landskapsandelar har å sin sida sin förklaring i kommunens strukturella samhällliga och ekonomiska utmaningar, varav låga inkomstskatter (på grund av relativt låg skattekraft) och praktiskt taget inga samfundsskatteinkomster samt utmanande samhällsstrukturer är viktiga beståndsdelar.

Det nya av landskapsandelssystemet som trädde i kraft 1.1.2018 har slagit mycket hårt mot Geta kommuns ekonomi. De prognostiserade landskapsstöden i skrivande stund för år 2023 är ca 1 672 637 euro (inklusive landskapsandelen som går direkt till KST på 68 109€ samt 56 927€ för förberedande undervisning) vilket är minskning med ca. 241 000 euro jämfört med de inkomna landskapsandelarna för år 2017 (sista året det gamla landskapsandelssystemet var i bruk).

Inflationen och prisökningarna i samhället och den förväntade dåliga ekonomiska tillväxten i landskapet kommer att slå hårt mot den offentliga sektorns ekonomier, inklusive kommunernas

och landskapet ekonomi, år 2023 och gör att de ekonomiska utsikterna för året är relativt pessimistiska.

Investeringar för 201 300 euro netto budgeteras. Det bör noteras att investeringsbehovet kommande år kommer att fortsätta vara på en hög nivå även 2023, framförallt med anledning av underhåll av kommunens fastigheter och vattenledningsutbyggnadsprojekt.

Enligt kommunfullmäktiges beslut kommer kommunens skattenivåer att hållas på samma nivå 2023 som år 2022, vilket innebär att skatteintäkterna också väntas vara på samma nivå som tidigare. Framtida skattehöjningar försöker undvikas, men som prognoserna just nu ser ut bedömer kommundirektören att skattehöjningar antagligen kommer att vara en nödvändighet kommande år om inga betydande förbättringar i kommunens intäkter antyds på lång sikt. Ikraftträdandet av Kommunernas socialtjänst kf. (KST) 1.1.2021 har inneburit kostnadsinbesparingar för kommunen, men däremot å andra sidan inneburit sänkta landskapsandelar. Totalt sätt är reformen dock en positiv ekonomisk framgång för kommunen. Förhoppningen är kostnadstrycket från undervisningssektorn skall minska över tid och att KST:s kostnadsutveckling är positiv, vilket kan rädda eventuellt tryck på skattehöjningar i framtiden.

Gustav Blomberg, kommundirektör

2 BUDGETERINGS- OCH BOKFÖRINGSREGLER

2.1 Stadganden om budget

Budgeten för 2023 har uppgjorts enligt bestämmelserna i kommunallagens 10 kapitel 64 §:

Kommunen skall varje år upprätta en budget för nästa kalenderår. Förslaget till budget skall upprättas av styrelsen och överlämnas till fullmäktige före utgången av november månad.

Fullmäktige skall anta budgeten före utgången av året.

Budgeten skall innehålla målen för kommunens verksamhet och ekonomi samt föreslagna ändringar i verksamheten och skall göras upp så att förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas.

Av budgeten skall framgå de anslag och beräknade inkomster som verksamhetsmålen förutsätter samt hur finansieringsbehoven skall täckas. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp. Budgeten skall bestå av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Budgeten skall iakttas i kommunens verksamhet och hushållning. Beslut om ändringar i budgeten fattas av fullmäktige.

Viktiga bestämmelser finns även i kommunens förvaltningsstadga:

125 § Budgetens förverkligande

Kommunfullmäktige godkänner i budgeten verksamhetsmål, anslag och beräknade inkomster för de enskilda organens uppgifter och projekt. Kommundirektören och de ansvariga tjänstemännen för förvaltningsområdena antar dispositionsplaner för sina förvaltningsområden, som grundar sig på budgeten. Dessa kan överföra rätten att godkänna dispositionsplaner på underlydande tjänstemän. Kommunstyrelsen utfärdar vid behov verkställighetsdirektiv.

126 § Ändringar i budgeten

Eventuella ändringar i budgeten ska föreläggas kommunfullmäktige under budgetåret. Efter budgetåret kan ändringar i budgeten behandlas endast i undantagsfall. Efter det att bokslutet har undertecknats kan förslag till ändringar i budgeten inte föreläggas kommunfullmäktige. Vid förslag till ändringar i anslagen bör det organ som äskar om ändringar utreda vilken verkan ändringar får på målen för verksamheten och på de beräknade inkomsterna. Likaså måste man, innan ändringar görs i målen för verksamheten eller i de beräknade inkomsterna, utreda ändringarnas inverkan på anslagen.

Målen styr anslagens användningsändamål, kvantiteten eller kvaliteten hos de tjänster som skall produceras eller anger den riktning i vilken verksamheten skall utvecklas.

Verksamhetsmålen kan uppdelas på

Kvantitet - stycketal, vikt, mått m.m.

Kvalitet - förbättrande av varans och tjänstens kvalitet, helhetskvalitet

Effektivitet - euro/prestation

Dessa kan vara bindande eller enbart som motivering. Fullmäktige kan fastställa vilka mål som är bindande.

2.2 Budgetens struktur och uppgifter

Budgetbokens struktur år 2023 är densamma som för år 2022. I kommunens budget för år 2023 anges både externa och interna utgifter och inkomster. Internt är det främst kostnaderna för övrig förvaltning, fastighetsskötseln, matservicen och interna hyror som fördelats.

Kommunallagen förutsätter inte någon formell balansering av inkomsterna och utgifterna på årsnivå, det vill säga att kommunerna skall sträva efter att årligen uppvisa nollresultat. Räkenskapsperiodens resultat enligt budgeten kan visa över- eller underskott. I verksamhetsberättelsen eller i samband med att den föreläggs fullmäktige skall kommunstyrelsen föreslå åtgärder som gäller disponeringen av räkenskapsperiodens resultat samt balanseringen av ekonomin.

2.3 Resultaträkningsdelen

Resultaträkningsdelen visar hur väl inkomstfinansieringen räcker till för att täcka de utgifter, räntor och övriga finansiella utgifter som den kommunala servicen medför samt de planenliga avskrivningar som egendomens förslitning förutsätter.

Resultaträkningen visar i den första delen en jämförelse mellan verksamheternas intäkter och kostnader. I denna del avses med intäkter, sådana avgifter som kommunen erhåller genom sin egen produktion samt vissa direkta bidrag och understöd.

Verksamhetsbidrag

Skillnaden mellan verksamhetens intäkter och kostnader bildar verksamhetsbidraget som för kommunernas del utgör ett minus (nettoutgiften för driften).

Landskapsandelar och skatteintäkter

Efter nettoutgifterna kommer kommunens skatteinkomster och erhållna landskapsandelar.

Årsbidrag

Efter skatteinkomster och landskapsandelar kommer finansiella intäkter och kostnader och efter det erhåller man kommunens årsbidrag. Årsbidraget är det nyckeltal som ofta används i jämförelser kommuner emellan.

Årsbidraget, som är den viktigaste posten, är ett mellanresultat som beskriver kommunens totala inkomstfinansiering. Av årsbidraget framgår hurvida kommunens inkomstfinansiering räcker till för att täcka kostnaderna för produktionsfaktorer med lång verkningstid, dvs. avskrivningarna på anläggningstillgångar. Genom att de extraordinära posterna och avskrivningarna placerats efter årsbidraget garanteras att årsbidraget för olika år och olika kommuner är jämförbart.

I en kommun där ekonomin är i balans täcker årsbidraget avskrivningarna enligt plan.

Avskrivningarna enligt plan bör motsvara det genomsnittliga årliga behovet av reinvesteringar. Ett årsbidrag som täcker reinvesteringarna innebär att kommunen inte behöver skuldsätta sig, realisera anläggningstillgångar eller minska sitt rörelsekapital för att hålla produktionsmedlen funktionsdugliga.

Årets resultat och överskott/underskott

Räkenskapsperiodens resultat erhålls efter att avskrivningarna, d.v.s. den årliga värdeminskningen av kommunens immateriella och materiella tillgångar, frändragits årsbidraget samt extra ordinära intäkter och kostnader plussats på och frändragits.

2.4 Driftsekonomidelen

Geta kommuns driftsekonomidel består av följande uppgiftsområden:

- Kommunledning
- Hemvårdsverksamhet
- Annan service för äldre
- Sociala tjänster
- Utbildningsverksamhet
- Barnomsorg
- Centralkök
- Bibliotek och kultur
- Avfallshantering
- Byggnadstillsyn
- Byggnader och anläggningar
- Vatten och avlopp
- Trafikleder och allmänna områden
- Brand- och räddningsnämnden, gemensam för Ålands landskommuner
- Lantbruksnämnden, gemensam för Norra Åland

Kommunens verksamhet styrs genom de planer som ingår i driftsekonomidelen. I budgetens driftsekonomidel ställer fullmäktige upp målet för verksamheten samt anvisar ifrågavarande organ de anslag och beräknade inkomster som behövs för skötseln av uppgiften eller uppgifterna. Kommunen definierar själv de uppgiftshelheter för vilka fullmäktige ställer upp verksamhetsmål och godkänner anslag och beräknade inkomster.

2.5 Finansieringsdelen

Finansieringskalkylen utgör en central del av kommunernas budget och bokslut. Med hjälp av den samlas internt tillförda medel, investeringar och andra kapitalutgifter samt kapitalfinansiering i en enda kalkyl.

Finansieringen av verksamheten presenteras i budgetens finansieringsdel, som skall ingå i kommunens budget vid sidan av resultaträknings-, driftsekonomi- och investeringsdelarna.

2.6 Investeringsdelen

Kostnadskalkylen anger projektets totala beräknade, återstående investeringskostnad, oberoende av hur denna kostnad fördelas över olika år.

Om förverkligandet av ett projekt eller en del av ett projekt försenas jämfört med den tidtabell som man har räknat med i budgeten, skall anslagen för denna investering periodiseras om. Kommunen kan reservera medel för kommande investeringar genom att göra en investeringsreservering av räkenskapsperiodens överskott. Användningen av en investeringsreservering eller -fond för finansieringen av ett projekt eller en projektgrupp skall framgå separat i en bindande motivering. Däremot kan kommunen inte reservera medel för pågående eller kommande investeringar genom att omvandla outnyttjade anslag till reservationsanslag.

2.7 Budgetens bindande nivåer

Gränsen mellan investeringar och driftsanskaffningar

Gränsen för småanskaffningar är 5 000 euro. Beloppet utgör gränsen mellan driftsekonomidelen och investeringsdelen. Här finns även undantag från regeln till exempel ifall man anskaffar en särskild grupp av inventarier i vilken olika inventarier ingår, var för sig till mindre belopp, men deras sammanräknade anskaffningsvärde överstiger gränsvärdet. I dylika fall kan totalanskaffningen räknas ihop och budgeteras i klump under investeringsdelen.

Att märka är att till exempel årsunderhåll inte ska aktiveras trots att beloppet klart kan överstiga gränsen för småanskaffning, medan en ombyggnads- eller grundförbättringsutgift som överstiger gränsvärdet är en investering.

Driftsekonomidelen

I driftsekonomidelen finns som tidigare den löpande verksamhetens kostnader, intäkter och nettobelopp angivna. Anslagen och de beräknade intäkterna (exkl. interna poster) per uppgiftsområde är bindande. Givna verksamhetsmål och -åtgärder anses som riktgivande om fullmäktige inte beslutat annat. Kommunfullmäktige beslutar således skilt om och vilka mål som är bindande.

Investeringsdelen

Bindningsnivån inför kommunfullmäktige gäller såväl de beräknade inkomsterna som utgifterna per projekt.

Resultaträkningsdelen

Följande poster är bindande till nettobelopp:

- Skatteintäkter
- Landskapsandelar för driften
- Ränte- och övriga finansiella intäkter och kostnader
- Extraordinära intäkter och kostnader

Finansieringsdelen

Anslaget för ökning eller minskning av långfristiga lån är bindande.

2.8 Upphandlingsdirektiv

I Geta kommun tillämpas kommunens eget upphandlingsdirektiv från den 1.1.2021 där det anges gränser och nivåer för olika typer av upphandlingssätt och -regler.

2.9 Verkställighetsdirektiv och dispositionsplaner

Sedan fullmäktige godkänt budgeten, kan kommunstyrelsen förse uppgiftsområden med verkställighetsdirektiv. Om kommunstyrelsen tar beslut om verkställighetsdirektiv för ett eller flera uppgiftsområden delges det eller dessa till ansvarig nämnd eller uppgiftsområdesansvarig, varvid berörda enheter skall följa angivet direktiv. Härafter fastställer ekonomen, i samarbete med ansvarig tjänsteman per uppgiftsområde, en dispositionsplan, genom vilken den redan preliminära dispositionsplanen från budgetprocessen ges möjlighet att justeras till att motsvara särskilda fullmäktigebeslut. Samtidigt fattar organen (kommunstyrelsen och byggnadstekniska nämnden) och de ansvariga tjänstemännen sina egna beslut om hur uppgifterna skall utföras och anslagen användas.

2.10 Ändring av budgeten

Nämnden eller kommunstyrelsen tar upp ärenden om budgetändring. Rätten och skyldigheten att föreslå ändringar i budgeten gäller på samma sätt både anslagen och målsättningarna. När ett anslag höjs eller en beräknad inkomst sänks skall behovet att ändra målsättningarna för verksamheten bedömas.

Ändringar i budgeten skall man sträva efter att göra omedelbart under budgetåret, genast när det blir klart att en ändring är nödvändig. Om överskridningen av ett bindande anslag eller underskridningen av en beräknad inkomst väsentligt inverkar på räkenskapsperiodens resultat, skall den såsom ändring föreläggas fullmäktige för godkännande senast när det första fullmäktigemötet hålls under det nya verksamhetsåret.

Delanslagen (dvs kostnadsställen) under uppgiftsområdena för Kommunledning, Hemvårdsverksamhet, Annan service för äldre, Sociala tjänster, Utbildningsverksamhet, Barnomsorg, Centralkök, Bibliotek och kultur och Avfallshantering samt anslagen under resultaträkningsdelen omdisponeras av kommunstyrelsen. Byggnadstekniska nämnden har rätt att inom ramen för sina uppgiftsområdens anslag omdisponera medel mellan delanslag (kostnadsställen). Kommunstyrelsen kan besluta om omdisponering i budgeten mellan uppgiftsområdets driftsramar, dock så att detta tillställs fullmäktige för kännedom. Kommunfullmäktige beslutar om budgetändringar eller tilläggsbudgetar då det gäller ändringar eller tillägg som inte är en omdisponering av medel mellan uppgiftsområden eller delanslag. När det gäller investeringsdelen beslutar byggnadstekniska nämnden om eventuell omdisponering av investeringsanslag mellan kostnadsställen inom ett och samma uppgiftsområde, medan kommunstyrelsen (på samma sätt som på driftsdelen) beslutar om eventuell omdisponering av investeringsmedel mellan investeringsprojekt som innebär att medel flyttas eller ändras från ett uppgiftsområde till ett annat.

Såvida kommunstyrelsen eller nämnden ej annorlunda förordnat omdisponerar de ansvariga tjänstemännen per förvaltningsområde medlen på kontoslagnivå. Överföring av medel mellan personalutgifter och övriga utgiftslag avgörs dock i regel av respektive nämnd eller kommunstyrelsen.

2.11 Budgetdirektiv

Budgetdirektivet för 2023 av kommunstyrelsen genom beslut Kste § 63/15.6.2022.

	BOKSLUT 2021	BUDGET 22 med ändringar	BUDGETRAM 2023	Förändring mot 2021	Förändring mot budget 2022
Kommunledning	-243 851	-262 775	-255 000	5 %	-3 %
Hemvårdsverksamhet	-441 909	-489 972	-460 000	4 %	-6 %
Annan service för äldre	-126 025	-128 000	-121 000	-4 %	-5 %
Sociala tjänster	-343 285	-350 000	-350 000	2 %	0 %
Utbildningsverksamhet	-746 751	-763 612	-775 000	4 %	1 %
Barnomsorg	-336 583	-325 191	-343 000	2 %	5 %
Centralkök	-143 314	-146 264	-151 500	6 %	4 %
Bibliotek och kultur	-43 869	-43 000	-45 000	3 %	5 %
Avfallshantering	-5 634	2 071	-5 000	-11 %	-341 %
Byggnadstillsyn	-16 021	-19 842	-23 000	44 %	16 %
Byggnader och anläggningar	-148 403	-140 554	-145 000	-2 %	3 %
Vatten och avlopp	16 122	8 840	20 000	24 %	126 %
Trafikleder och allmänna områden	-41 218	-39 000	-39 000	-5 %	0 %
Gemensamma brand- och räddningsnämnden	-32 609	-36 295	-28 500	-13 %	-21 %
Lantbruksnämnden	-1 355	-1 900	-1 500	11 %	-21 %
Finansiering	-17 658	-18 300	-18 300	4 %	0 %
Totalt	-2 672 363	-2 753 795	-2 740 800	3 %	0 %

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	BUDGETRAM 2023	Förändring mot bokslut 2021	Förändring mot budget 2022
Verksamhetsbidrag	-2 672 363	-2 753 795	-2 740 800	3 %	0 %
Skatteinkomster	1 345 630	1 207 500	1 339 500	0 %	11 %
Landskapsandelar	1 480 650	1 489 448	1 540 065	4 %	3 %
Finansiella intäkter och kostnader	-10 788	-21 000	-21 500	99 %	2 %
Avskrivningar	-145 808	-168 065	-163 407	12 %	-3 %
Resultat för kommun	-2 679	-245 911	-46 142	1623 %	-81 %
Årsbidrag	143 130	-77 847	117 265	-18 %	-251 %

3 KOMMUNENS ORGANISATION

Kommunens förtroendevalda verkar inom en organisation som bildas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnder. Kommunens administration leds av kommundirektören under kommunstyrelsens övervakning. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens administration.

Kommunens egna kollegiala organ är följande om inte annat beslutas av fullmäktige:

- Kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen
- Byggnadstekniska nämnden
- Centralvalnämnd och valbestyrelse

Därutöver är kommunen medlemmar i två kommungemensamma nämnder; Räddningsområde Ålands landskommuner (RÅL) och Lantbruksnämnden för norra Åland. Kommunens administration indelas i förvaltningar enligt nedanstående. De olika förvaltningarna leds av ett politiskt organ samt ansvarig tjänsteman. Förvaltningarna kan indelas i verksamhetsområden som leds av verksamhetsansvarig.

Kommunens förvaltningar utgörs av:

Centralförvaltningen

Organ	Kommunstyrelsen
Ansvarig tjänsteman	Kommundirektören
Uppgiftsområden	Kommunledning, Centralkök, Bibliotek och kultur, Avfallshantering, Sociala tjänster

Äldreomsorgsförvaltningen:

Organ	Kommunstyrelsen
Ansvarig tjänsteman	Föreståndaren för Geta Hemgård
Uppgiftsområden	Hemvårdsverksamhet, Annan service för äldre

Undervisnings- och barnomsorgsförvaltningen:

Organ	Kommunstyrelsen
Ansvarig tjänsteman	Utbildningschef, NÅUD
Uppgiftsområden	Utbildningsverksamhet, Barnomsorg

Tekniska förvaltningen

Organ	Byggnadstekniska nämnden
Ansvarig tjänsteman	Kommunteknikern
Uppgiftsområden:	Byggnader och anläggningar, Vatten och avlopp, Trafikleder och allmänna områden

Byggnadsinspektionen:

Organ	Byggnadstekniska nämnden
Ansvarig tjänsteman	Byggnadsinspektören
Uppgiftsområde	Byggnadstillsyn

Brand- och räddningsförvaltningen:

Organ	Räddningsområde Ålands landskommuner (Brand- och räddningsnämnden)
Ansvarig tjänsteman:	Räddningschefen, RÅL

Lantbruksförvaltningen:

Organ	Norra Ålands lantbruksnämnd
Ansvarig tjänsteman	Lantbrukssekreteraren, Finströms kommun

4 PERSONALÖVERSIKT

Typ av tjänst	Omfattning	Period om visstid	Titel	Kostnadsställe*
Tillsvidare	44 %		Bibliotekssekr.	Bibl. 5111
Tillsvidare	100 %		Bespisningschef	Centralkök 14114
Tillsvidare	100 %		Kock	Centralkök 14114
Tillsvidare	timanställd	5 t/v maj-okt, 3 t/v övriga månader	Gårdskarll (ÅVC)	Avstjälningspl 6132
Tillsvidare	40 %		Kommuntekniker	Fast.sk 6121
Tillsvidare	80 %		Fastighetsskötare	Fast.sk 6121
Tillsvidare	2,5 t/v		Lokalvårdare	Fast.sk 1133
Tillsvidare	40,00 %		Bvggnadsinspektör	Bvgg.tills. 6111
Tillsvidare	15,00 %		Bvråsekreterare	Bvgg.tills. 6111
Tillsvidare	100 %		Föreståndare	Hemg. 3131
Tillsvidare	64 %		Närvårdare, natt	Hemg. 3131
Tillsvidare	64 %		Närvårdare, natt	Hemg. 3131
Tillsvidare	64 %		Närvårdare, natt	Hemg. 3131
Tillsvidare	100 %		Närvårdare	Hemg. 3131
Tillsvidare	100 %		Närvårdare	Hemg. 3131
Tillsvidare	100 %		Närvårdare	Hemg. 3131
Tillsvidare	100 %		Närvårdare	Hemg. 3131
Tillsvidare	100 %		Närvårdare	Hemg. 3131
Tillsvidare	100 %		Närvårdare	Hemg. 3131
Tillsvidare	100 %		Närvårdare	Hemg. 3131
Tillsvidare	80 %		Lokalvårdare	Hemg. 3131
Tillsvidare	80 %		Kommundirektör	Kansli 1133
Tillsvidare	100 %		Ekonom	Kansli 1133
Tillsvidare	70 %		Bvråsekreterare	Kansli 1133
Tillsvidare	100 %		Föreståndare	Kotten 4121
Tillsvidare	100 %		Barntädgårdslärare	Kotten 4121
Tillsvidare	100 %		Barnskötare	Kotten 4121
Tillsvidare	100 %		Barnskötare	Kotten 4121
Tillsvidare	90 %		Barnskötare	Kotten 4121
Tillsvidare	100 %		Lokalvårdare /kök	Kotten 4121
Tillsvidare	100 %		Föreståndare	Skolan 4112
Tillsvidare	100 %		Klasslärare	Skolan 4112
Tillsvidare	100 %		Klasslärare	Skolan 4112
Viss tid	100 %	1.1–31.7, 1.8-31.12.2023	Klasslärare	Skolan 4112
Visstid	50 %	1.1. – 8.6.2023	Timlärare	Skolan 4112
Viss tid	70,84 %	1.8-31.12.2023	Timlärare	Skolan 4112
Viss tid	100 %	1.1–31.7, 1.8-31.12.2023	Timlärare	Skolan 4112
Tillsvidare	45,75 %		Fritidshemsledare	Skolan 4115
Viss tid	20,9%	1.9 – 21.12.2023	Fritidshemsledare	Skolan 4115
Tillsvidare	100 %		Lokalvårdare	Skolan 4116
Tillsvidare	54,25 %		Assistent	Skolan 4112

*) Kostnadsställena enligt 2023 års organisationsplan.

Budgeterade personalresurser utöver ovan

Följande personalresurser budgeteras utöver befintliga ordinarie tjänster

- Extra assistentresurs inom barnomsorgen budgeteras för 85% under sju månader.
- Inom utbildningsverksamheten budgeteras det för motsvarande nio timmar/vecka för att uppfylla lagkravet på personal vid fler än elva närvarande vid eftermiddagsverksamheten samt 17 timmar för förberedande undervisning.

- Inom fastighetsskötseln budgeteras det extra 20 % fastighetsskötarsresurs som nyttjas enligt behov.
- Under Kommunledning budgeteras byråsekreteraren ytterligare 15% i mer arbetstid än budgeterat ordinarie arbetstid (som alltså budgeteras till 85 %) som utnyttjas enligt behov.
- Inom Hemgårdens verksamhet budgeteras det extra 20 % lokalvårdarsresurs (utöver de ordinarie 80 %) så att resurser finns att tillgå vid behov (t.ex. vid en ny corona-kris).

Ändring av ordinarie tjänster

Byråsekreteraren har under flera år förutom sin ordinarie tjänst om 70 % under uppgiftsområdet Kommunledning, även innehaft en årlig återkommande ytterligare visstidsanställning om 15 % av heltid som byråsekreterare under uppgiftsområdet för Byggnadstillsyn. Med anledning av att visstidsanställningen har förnyats under flertalet år och att behovet fortsättningsvis bedöms finnas under en oöverskådlig framtid bör byråsekreterarens extra visstidsanställning bli permanent från och med årsskiftet så att den ordinarie tjänsten från och med årsskiftet är totalt 85 % av heltid jämfört med tidigare 70 % av heltid.

Lokalvårdaren för Geta skola har tidigare budgeterats under uppgiftsområdet Byggnader och anläggningar och förman har kommundirektören fungerat som. På grund av en organisationsförändring flyttas lokalvårdaren från uppgiftsområdet Byggnader och anläggningar till uppgiftsområdet Utbildningsverksamhet och får en ny förman i form av skolföreståndaren. Tidigare under år 2022 beslutade kommunstyrelsen att öka den ordinarie arbetstiden från 95 % av heltid till 100 % på grund av utökade arbetsuppgifter.

Lokalvårdaren för Geta Hemgård budgeteras för en tjänst om 80 % ordinarie arbetstid, dvs en höjning av den ordinarie arbetstiden från nuvarande 52,30 %, i enlighet med den behovsbedömning som utförts av Geta Hemgård. Lokalvårdaren har arbetat 80 % de senaste tre åren (2020, 2021 och 2022).

Personalkostnader

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023	Förändring 2021/2023
Kommunledning	-152 583	-153 082	-198 609	30%
Hemvårdsverksamhet	-606 596	-517 808	-611 477	1%
Annan service för äldre och handikappade	-113		-700	517%
Sociala tjänster	-2 168			-100%
Utbildningsverksamhet	-347 573	-335 668	-405 125	17%
Barnomsorg	-279 802	-265 445	-316 018	13%
Bibliotek och kultur	-23 324	-19 622	-21 299	-9%
Byggnadstillsyn	-28 213	-31 442	-35 210	25%
Byggnader och anläggningar	-117 416	-110 553	-84 934	-28%
Avfallshantering	-4 788	-4 709	-5 215	9%
Vatten och avlopp	-482			-100%
Finansiering (pensionskostnader)	-16 728	-18 300	-23 743	42%
Centralkök	-89 972	-101 126	-91 396	2%
Totalsumma	-1 669 757	-1 557 755	-1 793 726	7%

Nyckeltal Årsverken

	Budget 2023	Budget 2022	2021	2020	2019
Antal anställda, årsverken	43,95	36,5	35,25	37,02	37,15
Kvinnor	36,45	29,5	28,52	30,01	31,5
Män	7,5	7,00	6,73	7,01	5,65

Personalrekreation och personalförmåner

	Budget 2023	Budget 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Personalrekreation	-4 350	-5 000	-3 718	-3 829
Utbildnings- och kulturtjänster	-13 856	-22 979	-5 822	-5 485
Personalkostnader	-1 793 726	-1 557 755	-1 669 757	-1 606 022
Andel av personalkostnaderna	1,01 %	1,80 %	0,57 %	0,58 %

Sjukfrånvaro

	Totalt	Full lön, ej Fpa ers	Full lön Fpa ers.	2/3 lön Fpa ers.	Utan lön
		Dagar 1 - 9	Dagar 10 - 60	Dagar 61–180	Dagar utan lön
2016	1661	62	822	404	373
2017	1551	193	590	286	482
2018	781	212	225	98	249
2019	568	86	181	194	107
2020	660	232	105	0	323
2021	745	229	151	13	365
Budget 2022	650	100	150	100	300
Budget 2023	700	220	115	0	365

5 KOMMUNENS INTERNA KONTROLL

Allmänt

Intern kontroll är ett verktyg för att säkerställa att de av kommunfullmäktige fastställda verksamhetsmässiga och ekonomiska målen uppfylls samt ett sätt att säkerställa att kommunen arbetar jämställt, objektivt och rättssäkert. Med en god intern kontroll värdas kommunens varumärke, då kommunen säkerställer att dess åtaganden utförs på ett säkert och korrekt sätt.

Med intern kontroll avses alla de åtgärder och procedurer som har till syfte att upprätthålla, främja och förbättra verksamhetens resultat (ekonomi, effektivitet och genomslagskraft), säkerställa bokföringens och andra informationssystemers tillförlitlighet, förhindra och uppdaga misstag, fel och missbruk samt trygga en omsorgsfull och ekonomisk skötsel av medlen.

Målet är att uppmuntra utveckling och förbättring i organisationen, inte i första hand att påvisa fel.

Till den interna kontrollen hör också att se till att alla nivåer i organisationen informeras om syftet med kommunens verksamhet och de uppställda resultatmålen, och att det sker en uppföljning över hur de uppställda målen uppnås. Via den interna kontrollen ska man också försäkra sig om att det i tillräcklig utsträckning förekommer samarbete på alla nivåer i organisationen.

Interna kontrollen är ett hjälpmedel för att arbeta målinriktat och förutse problem innan de uppstår. Intern kontroll bör planeras och genomföras som en naturlig del av kommunens arbete och involvera hela den kommunala verksamheten.

En god intern kontroll kännetecknas av:

- Ändamålsenliga och väl dokumenterade arbetssätt och rutiner.
- Rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten.
- Säkerställande av att lagar, policys, riktlinjer etc. tillämpas.
- Skydd mot förluster och förstörelse av kommunens tillgångar.
- Motverka och/eller upptäcka allvarliga fel och brister.

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att kommunstyrelsen och enheterna tillsammans upprätthåller en tillräckligt god intern kontroll för att med en rimlig grad av säkerhet uppnå följande huvudsakliga mål:

- Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och planer.
- Tryggande av kommunens personella, materiella och ekonomiska tillgångar.
- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig rapportering och information om verksamheten.

Risk- och konsekvensanalyser

Varje enhetschef ska årligen i samband med budgetarbetet i ett skilt avsnitt i verksamhetsplanen beskriva de risker som kan hindra enheten från att uppnå sina verksamhetsmål och utföra sina uppgifter i enlighet med lagar, policys, riktlinjer etc. Riskanalysen är ett hjälpmedel för att identifiera och prioritera bland de risker som omger varje verksamhet. Risk- och konsekvensanalysen utgör ett viktigt beslutsunderlag för att ta fram enhetens plan för intern kontroll.

Utifrån riskanalysen ska en plan för uppföljning och kontroll för enheten upprättas vilken redogörs för i enheternas respektive verksamhetsplan tillsammans med riskanalysen. I denna plan ska, förutom de största/viktigaste riskerna från den egna riskanalysen, även de verksamhetsövergripande kontrollmålen ingå. I planen ska framgå de rutiner som används för att säkerställa att riskerna är under kontroll och att den interna kontrollen efterlevs. I planen ska också framgå vad som eventuellt ska specialgranskas under verksamhetsåret, hur denna risk/rutin/system ska granskas och vem som är ansvarig för att genomföra granskningen. Utvärderingen av planerna sker vid kommande bokslutsarbete i ett skilt avsnitt i respektive enhets verksamhetsberättelse.

Ekonomi

Budgetuppföljningar görs regelbundet till tjänstemän med budgetansvar samt i samband med nämndernas och kommunstyrelsens sammanträden, och uppföljningarna delges även kommunfullmäktige. Ekonomisk rapportering sker även till kommunens övriga förtroendeorgan; nämnder och eventuell byggnadskommitté. Utförligare och mer detaljerade ekonomiska rapporter (inklusive skatteintäkter och landskapsandelar) över kommunens ekonomi delges dessutom kommunstyrelsen regelbundet. Uppföljningarna och rapporterna sker minst kvartalsvis. Genom att arbeta målinriktad med kontinuerlig uppföljning av ekonomiska rapporter och möten uppnås kvalitativ och effektiv intern kontroll. Rutiner skrivs ner och uppdaterad vid behov för att säkra arbetet vid personalfrånvaro.

Fokus ligger på att trygga men samtidigt utveckla rutinerna för ekonomiförvaltningen och utforma ett tillförlitligt system för budgetuppföljningar och ekonomiska analyser. Utgiftsverifikat granskas och godkänns alltid av två olika personer.

Under år 2022 har det implementerats en hel del nyheter för ekonomiadministrationen. Ny kontoplan har delvis tagits i bruk i enlighet med Statskontorets anvisningar, främst är det inom köptjänster det är större förändringar gällande hur det bokförs. Kontot *post- och teletjänster* delas upp så att ”tele-delen” flyttar till det nya kontot *IKT-tjänster* (information- och kommunikationstjänster). Till IKT-tjänsterna bokas även de mesta som gick på *ADB-tjänster* förut (ADB-tjänster-kontot upphör). ”Post-delen” flyttar till ett nytt konto som heter *Post-och kurirtjänster*. Utöver portokostnader så ska leveranskostnader in på detta konto. Detta är främst så att överföringen mellan de olika ekonomisystemen går lättare samt att rapportering till Ålands statistik- och utredningsbyrå samt Statskontoret ska gå smidigare nu när statistiken görs manuellt tills nytt ekonomisystem är i drift.

6 RESULTATRÄKNINGSDELEN

6.1 Resultaträkningen

	Bokslut 2021	Ursp. budget 2022	Ändringar 2022	Budget 2022	Budget 2023	PLAN 2024	PLAN 2025
Försäljningsintäkter	274 497	158 960		158 960	289 250	292 143	293 603
Avgiftsintäkter	111 717	109 800		109 800	101 250	102 263	102 774
Understöd och bidrag	11 759				1 500	1 515	1 523
Övriga verksamhetsintäkter	131 476	128 400		128 400	130 161	131 463	132 120
INTÄKTER	529 448	397 160		397 160	522 161	527 383	530 020
Personalkostnader	-1 669 757	-1 567 043	9 288	-1 557 755	-1 793 726	-1 811 663	-1 820 722
Köp av tjänster	-1 172 884	-1 211 012		-1 211 012	-1 302 132	-1 316 123	-1 322 703
Material, förnödenheter och varor	-273 262	-276 780	-9 288	-286 068	-367 574	-371 250	-373 106
Understöd	-61 418	-70 376		-70 376	-47 000	-47 470	-47 707
Övriga verksamhetskostnader	-24 489	-25 744		-25 744	-33 332	-33 665	-33 834
KOSTNADER	-3 201 810	-3 150 955	0	-3 150 955	-3 3 764	-3 580 171	-3 598 072
VERKSAMHETS BIDRAG	-2 672 363	-2 753 795	0	-2 753 795	-3 021 603	-3 052 788	-3 068 052
Kommunal inkomstskatt	1 202 575	1 070 000		1 070 000	1 200 000	1 212 000	1 218 060
Fastighetsskatt	124 650	122 500		122 500	122 500	123 725	124 344
Andel av samfundsskatt	9 941	8 000		8 000	10 000	10 000	10 050
Källskatt	8 463	7 000		7 000	7 000	7 000	7 035
SKATTEINKOMSTER	1 345 630	1 207 500		1 207 500	1 339 500	1 352 725	1 359 489
LANDSKAPSANDELAR							
Landskapsandel för undervisning och kultur	439 564	425 566		425 566	457 874	462 453	462 453
Kompensation för kapitalinkomstskatter	24 300						
Kompensation för arbets- och pensionsinkomstavgifter 2020	3 046						
Kompensation för övriga skatteförändringar	14 112						
Kompensation resekostnadsavgifter					47 972		
Landskapsandel för skattekomplettering	903 780	955 518		955 518	943 123	943 123	943 123
Landskapsandel för socialvård	78 886	87 365		87 365	90 359	91 263	91 263
Landskapsandel för socialvård, extra stöd	7 573						
Landskapsandel för kultur	7 682	8 077		8 077	8 273	8 356	8 356
Landskapsandel för extra Medis	1 708	1 696		1 696			
Landskapsandel för Grundvux, förberedande undervisning		11 226		11 226	56 927	11 000	11 000
LANDSKAPSANDELAR	1 480 650	1 489 448		1 489 448	1 604 528	1 516 194	1 516 194
Övriga finansiella intäkter	980	500		500	500	500	500
Räntekostnader	-10 450	-20 000		-20 000	-20 000	-22 000	-21 000
Övriga finansiella kostnader	-1 319	-1 500		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-10 788	-21 000		-21 000	-21 000	-23 000	-22 000
Avskrivningar enligt plan	-145 808	-168 065		-168 065	-170 105	-166 037	-286 232
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-145 808	-168 065		-168 065	-170 105	-166 037	-286 232
Övriga Summa	2 669 684	2 507 884		2 507 884	2 752 923	2 679 883	2 567 451
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN	-2 679	-245 911	0	-245 911	-268 680	-372 906	-500 601

	BOKSLUT 2021	URSP.BUD 2022	Ändringar 2022	BUDGET 2022	Budget 2023	PLAN 2024	PLAN 2025
Årsbidrag (Årets resultat exkl. av- & nedskrivningar)	143 130	-77 847	0	-77 847	-98 575	-206 869	-214 369
Verksamhetsintäkter/kostnader	-17 %	-13 %		-13 %	-15 %	-15 %	-15 %
Årsbidrag/Avskrivningar	98 %	-46 %		-46 %	-58 %	-125 %	-75 %
Skattebidrag/Invånare	2 618	2 410		2 410	2 690	2 705	2 692
Årsbidrag/Invånare	278	-155		-155	198	-414	-424
Invånarantal	514	501		501	498	500	505

6.2 Driftsekonomidelen

Verksamhetsbidrag per uppgiftsområde

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023	Budgetdirektiv	Skillnad %
Kommunledning	-243 851	-253 487	-315 001	-255 000	19 %
Hemvårdsverksamhet	-441 909	-489 972	-492 527	-460 000	7 %
Annan service för äldre	-126 025	-128 000	-138 973	-121 000	13 %
Sociala tjänster	-343 285	-350 000	-371 233	-350 000	6 %
Utbildningsverksamhet	-746 751	-763 612	-895 875	-775 000	13 %
Barnomsorg	-336 583	-325 191	-353 302	-343 000	3 %
Centralkök	-143 314	-155 552	-151 500	-151 500	0 %
Bibliotek och kultur	-43 869	-43 000	-44 846	-45 000	0 %
Avfallshantering	-5 634	2 071	-5 000	-5 000	0 %
Byggnadstillsyn	-16 021	-19 842	-24 610	-23 000	7 %
Byggnader och anläggningar	-148 403	-140 554	-140 111	-145 000	-3 %
Vatten och avlopp	16 122	8 840	18 930	20 000	-6 %
Trafikleder och allmänna områden	-41 218	-39 000	-49 950	-39 000	22 %
Gemensamma brand- och räddningsnämnden	-32 609	-36 295	-31 462	-28 500	9 %
Lantbruksnämnden	-1 355	-1 900	-2 400	-1 500	38 %
Finansiering	-17 658	-18 300	-23 743	-18 300	23 %
Totalsumma	-2 672 363	-2 753 795	-3 021 603	-2 740 800	9 %

När budgetdirektivet för uppgörande av budget 2023 (dvs ramarna för år 2023) antogs var det många faktorer som inte var kända. Bland annat beräknades lönehöjningar motsvarande 4% jämför med år 2021, men det har framkommit att denna beräkning var för låg och budgeterade löner är nu 5,1% högre än år 2021 vilket medför drygt 18 000 mer än beräknat i direktivet. Dessutom budgeteras det för ytterligare assistentresurs på daghemmet Kotten (7 månader 85% av heltid), högre lönekostnader under uppgiftsområdet Kommunledning på grund av byte av kommundirektör, en extra budgetresurs om 20 % fastighetskötare under uppgiftsområdet Byggnader och anläggningar, extra personalresurs för fritidshemsverksamheten (pga. ökat antal barn), en extra budgetresurs om 15 % byråsekreterare under uppgiftsområde Kommunledning (på grund av planerad implementering av nytt ärendehanteringssystem och ekonomisystem) samt ytterligare en extra budgetresurs om 20 % lokalvårdare under uppgiftsområdet Hemvårdsverksamhet. Tillsammans är löneökningarna i budget 2023 jämfört med 2021 123 969€, dvs 7%.

Pensionsbolaget Keva har meddelat att deras avgifter ändras. Deras pensionsutgiftsbaserade avgift slopas och en utjämningsavgift tas i bruk. Detta medför en kostnad om ca 7 000€ i personalkostnader för kommunen. Även den lönebaserade delen höjs från 16,87% till 17,65% mellan år 2022 och 2023.

El, bränsle och livsmedel har stigit drastisk under år 2022 och det har varit svårt att bedöma ökningen. Livsmedlet snittar på 10% ökning, dvs nästan 8 000€ mer jämfört med bokslut 2021. Elen beräknas vara 21 500€ mer än 2021, hela 46%. På grund av prisökningar för bränsle till fordon samt för eldningsolja (som fortfarande används som värmekälla för kommunkansliet och som även används till toppvärme under vintermånaderna för skolbyggnaden, Hemgårdens byggnader och daghemsbyggnaden) beräknas kostnadsökningar om 11% jämfört med budget 2022.

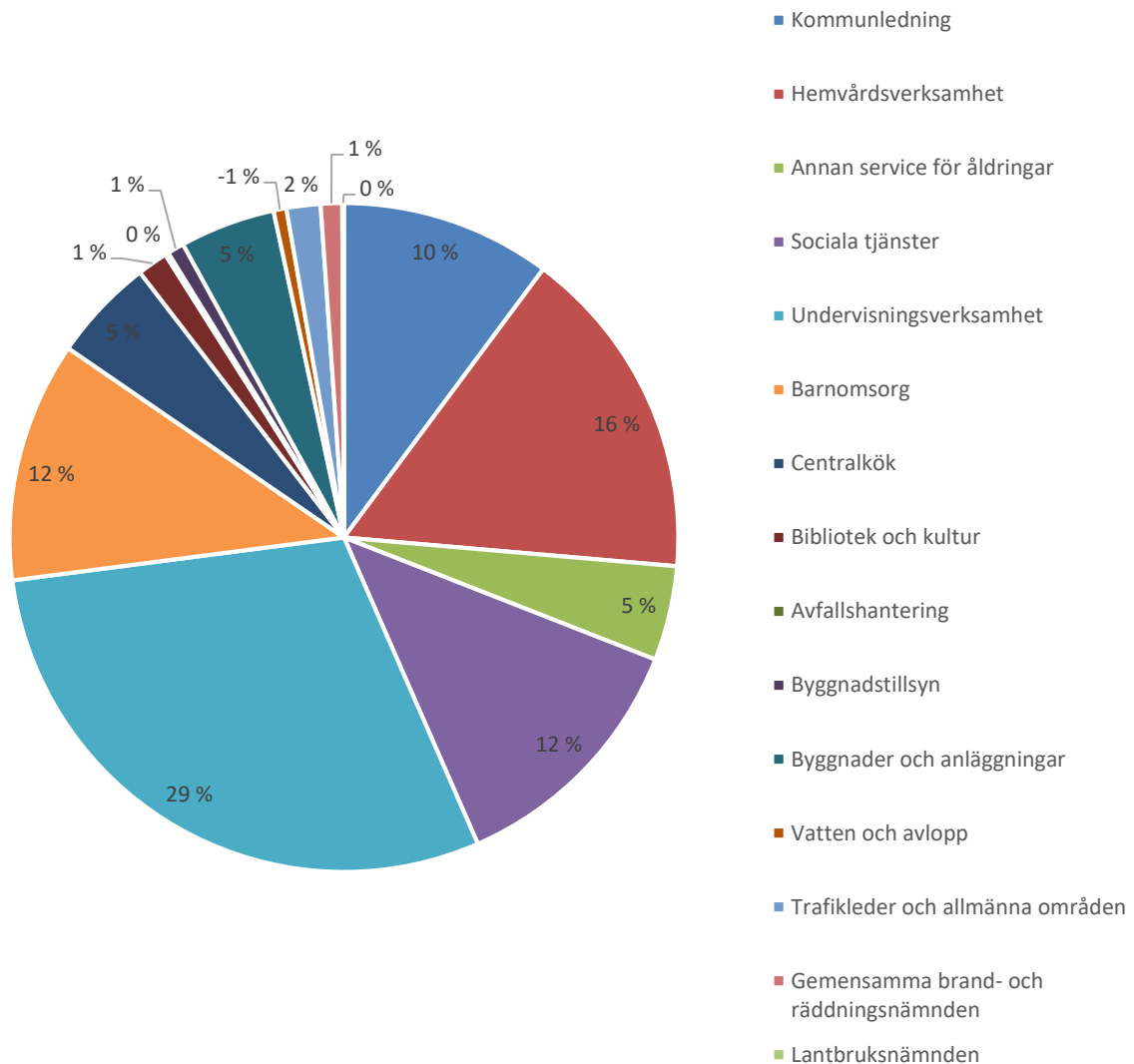
De flesta uppgiftsområden går över sina ramar, främst på grund av ökande personal- och material- och servicekostnader som inte togs i beaktande när ramen fastställdes. De som håller

ram är avfallshanteringen, bibliotek och kultur samt centralköket, och byggnader och anläggningar är under ram.

Största ramöverskridningen görs av Trafikleder och allmänna områden, största posten inom uppgiftsområdet är byggande och underhåll, dvs snöröjning, hyvling av vägar, dikesklippning etc., samtliga inkluderar bränsle drivna fordon. Även lantbruksnämnden överskrider ram med 38% men det innebär endast 900€.

Gällande ramöverskridningen inom uppgiftsområdet Undervisningsverksamhet handlar det främst om den förberedande undervisningen. Här kompenseras dock kommunen av landskapsregeringen genom landskapsandelssystemet, men den intäkten framkommer bland landskapsandelarna.

För kommunledningens del är det ökande personal- och IKT-kostnader som är de stora faktorerna som påverkar. Kraven på att kommuner ska digitaliseras blir allt högre.

Intäkter per uppgiftsområde

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023	Förändring 2021/2023
Kommunledning	7 220	5 900	5 800	-20 %
Hemvårdsverksamhet	204 039	110 800	184 000	-10 %
Annan service för äldre	54 420	50 000	52 000	-4 %
Sociala tjänster	2 136			-100 %
Utbildningsverksamhet	15 158	6 600	6 800	-55 %
Barnomsorg	18 418	19 000	18 000	-2 %
Centralkök	1 930	1 260	1 250	100 %
Avfallshantering	50 462	50 400	51 400	2 %
Byggnadstillsyn	13 679	13 500	13 500	-1 %
Byggnader och anläggningar	89 846	76 700	76 461	-15 %
Vatten och avlopp	64 522	59 000	108 000	67 %
Trafikleder och allmänna områden	1 069	1 100	800	-25 %
Gemensamma brand- och räddningsnämnden	3 586		1 350	-62 %
Lantbruksnämnden	2 963	2 900	2 800	-6 %
Totalsumma	529 448	397 160	522 161	-1 %

Kostnader per uppgiftsområde

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023	Förändring 2021/2023
Kommunledning	-251 071	-259 387	-354 4724	28 %
Sociala tjänster	-345 421	-350 000	-371 233	7 %
Hemvårdsverksamhet	-645 947	-600 772	-676 527	5 %
Annan service för äldre	-180 446	-178 000	-190 973	6 %
Utbildningsverksamhet	-761 909	-770 212	-902 675	18 %
Barnomsorg	-355 001	-344 191	-371 302	5 %
Centralkök	-145 244	-156 812	-152 750	5 %
Bibliotek och kultur	-43 869	-43 000	-44 846	2 %
Avfallshantering	-56 096	-48 329	-56 400	1 %
Byggnadstillsyn	-29 699	-33 342	-38 110	28 %
Byggnader och anläggningar	-238 250	-217 254	-216 572	-9 %
Vatten och avlopp	-48 400	-50 160	-89 070	84 %
Trafikleder och allmänna områden	-42 287	-40 100	-50 750	20 %
Gemensamma brand- och räddningsnämnden	-36 195	-36 295	-32 812	-9 %
Lantbruksnämnden	-4 318	-4 800	-5 200	20 %
Finansiering	-17 658	-18 300	-23 743	34 %
Totalsumma	-3 201 810	-3 150 955	-3 543 764	11 %

Finansiering, finansiella intäkter och kostnader samt avskrivningar

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022	BUDGET 2023
Skatteinkomst	1 345 630	1 207 500	1 339 500
Landskapsandelar	1 480 650	1 489 448	1 604 528
Finansiella intäkter och kostnader	-10 788	-21 000	-21 000
Avskrivningar och nedskrivningar	-145 808	-168 065	-170 105
Resultaträkning för kommun	-2 679	-245 911	-268 680

6.3 Skatte- och befolkningsprognoser

Kommunens skatteinkomster består av kommunalskatt, fastighetsskatt och andel av samfundsskattens avkastning. Vidare finns även källskatteinkomster (vilka dock ej finns med nedan). Nedan visas skatteprognoser för Geta kommun baserat på Finlands kommunförbunds skatteprognosverktyg.

Skatteinkomster Geta kommun (källa; Finlands Kommunförbund)

Geta

1 000 €

SAMMANDRAG						
REDOVISNINGÅR	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Skatteslag						
Kommunalskatt	1 061	1 203	1 217	1 288	1 202	1 327
Ändring %	-6,3	13,3	1,2	5,8	-6,7	10,4
Samfundsskatt	8	10	12	10	8	8
Ändring %	55,7	19,0	19,2	-17,7	-20,0	2,1
Fastighetsskatt	113	125	130	125	125	125
Ändring %	-8,0	10,5	4,6	-3,8	0,0	0,0
SKATTEINKOMSTER	1 182	1 337	1 359	1 423	1 335	1 460
Ändring %	-6,2	13,1	1,7	4,7	-6,2	9,4

Geta

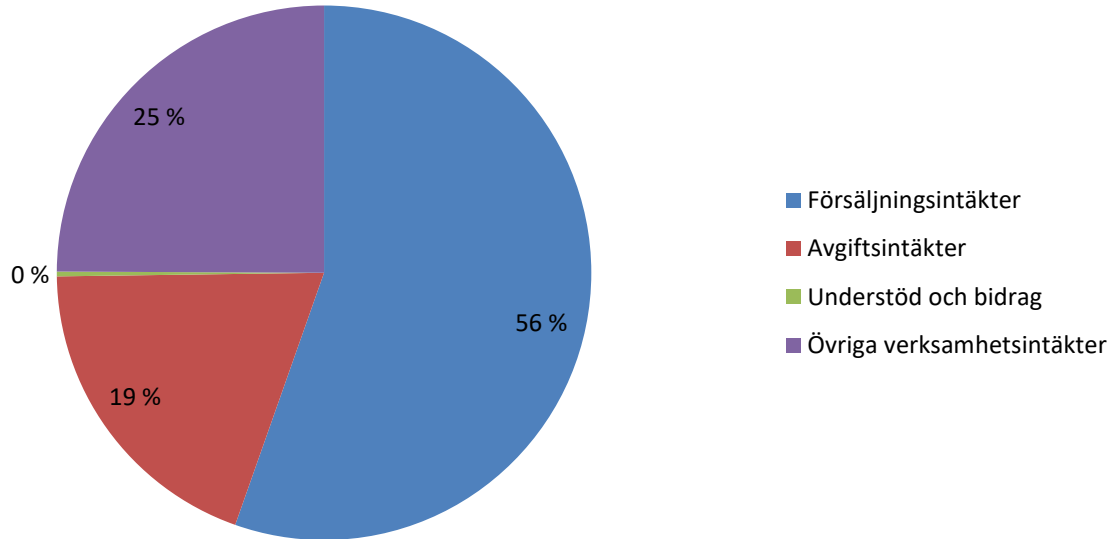
1 000 €

SKATTEÅR	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
BEFOLKNING, åldersgruppsvis 31.12					
0-18 åringar.	102	106	108	111	112
Ändring %	-2,9	3,6	2,6	2,6	0,8
19-64 åringar.	285	283	282	279	277
Ändring %	-2,4	-0,7	-0,3	-1,0	-0,7
+65 åringar.	118	121	126	130	138
Ändring %	3,5	2,5	4,1	3,1	6,1
Invånarantal i slutet av året	505	510	516	520	527
Ändring %	-1,2	0,9	1,3	0,7	1,3

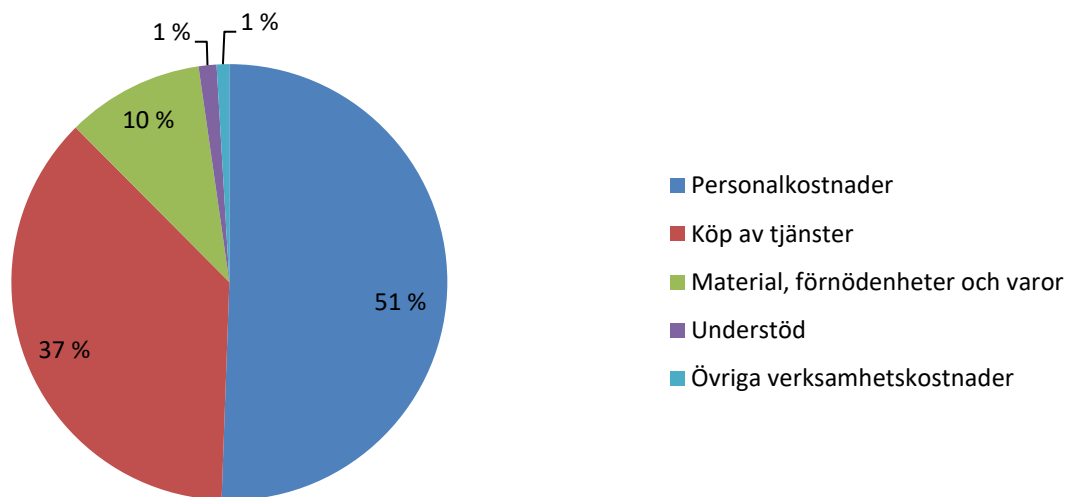
Getas befolkning sedan 2019 samt prognos till och med 2024 enligt Finlands kommunförbunds skatteprognosverktyg.

6.4 Sammanfattning

Kommunens intäkter

Kommunens utgifter

7 UPPGIFTSOMRÅDEN

I detta kapitel redogörs det för budget, verksamhetsbeskrivningar, -planer och -åtgärder samt intern kontroll per uppgiftsområde.

7.1 Kommunstyrelsens uppgiftsområden

Nedan redogörs det för de uppgiftsområden som tillhör kommunstyrelsens ansvarsområde

7.1.1 Kommunledning

Uppgiftsområdets verksamhet

Kommunledningens verksamhet är att sköta kommunens förvaltning, personal, näringslivspolitik, samhällsplanering (planläggning), ekonomi samt ungdoms- och fritidsverksamhet.

Kommundirektören är budgetansvarig, föredragare i kommunstyrelsen och sekreterare i kommunfullmäktige och bistås i beredningen av ärenden av tjänstemännen.

Intern kontroll

Kommundirektören har hand om personalärenden och övervakar att kommunens personalpolicy och övriga instruktioner gällande personalen och anställningar följs. Detta gäller allt från jämställdhetsfrågor och arbetserfarenhetstillägg till vad man ska göra vid upptäckt av missbruk. Kommundirektören ansvarar för att centralkansliets arbete präglas av objektivitet och rättssäkerhet. När det gäller utvärdering av befattningar och uppgiftsbaserade löner för arbetstagare/tjänstemän brukar en översyn utföras antingen i samband med när blir aktuellt med en nyrekrytering till en ordinarie befattning eller när uppgifter eller ansvarsområden för en arbetstagare/tjänsteman ändras. Förmånerna är likställda för all personal som är underställda styrelsen. Det samma gäller semesterperiod m.m.

Ansvarig tjänsteman för de olika förvaltningarna ansvarar för att uppgiftsområdenas budgetramar hålls och för att anskaffningar och drift inom respektive tjänstemans ansvarsområde verkställs i enlighet med budget, verksamhetsmål/-åtgärder och kommunens riktlinjer.

Styrelse-, fullmäktige samt tjänstemannaprotokoll (och dess tillhörande ärendehandlingar) förvaras i kansliets arkiv. Protokollen finns även elektroniskt på den av kommunen inköpta terminalservern via kommunens leverantör av IT-support. Att besluts- och nämndprotokoll och ärendehandlingar förvaras på ett rättssäkert sätt ansvarar kommundirektören för. Respektive tjänsteman ansvarar för att avtal inom deras ansvarsområden följer upp och håller koll på avtalstider. Avtalen bör kontrolleras 1 ggr/år.

Styrelsen och tjänstemännen säkerställer den interna kontrollen av verksamhet genom att följa lag och förordning, följa normer och instruktioner från högre instans samt genom noggranna ekonomirapporter och budgetuppföljningar och kontinuerliga dubbelkontroller av kontosättning och verifikat i ekonomiprogrammet.

Rutiner skrivs ner och uppdateras vid behov för att säkra arbetet vid personalfrånvaro. Arbetet med att utveckla skyddet av personuppgifter och datasäkerheten är nu en del av kommunens allmänna förvaltningsuppgifter. Kommunkansliets personal ska så långt det är möjligt vara insatta i varandras rutiner så att eventuella bortfall på grund av exempelvis kortvarig sjukskrivning kan hanteras på ett effektivt sätt. Lagändringar bevakas kontinuerligt för att säkra att kommunen jobbar enligt lag och förordningar.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÅKTER	7 220	5 900	5 800
KOSTNADER	-251 071	-259 387	-320 801
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-243 851	-253 487	-315 001
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-354	-2 210	-8 174
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-244 205	-255 697	-323 175
Interna poster			
INTÅKTER	156 190	173 464	209 556
KOSTNADER	-4 194	-5 478	-8 860
VERKSAMHETS BIDRAG Summa	151 996	167 986	200 696
TOTALT	151 996	167 986	200 696

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om -255 000€ och förslaget ligger 60 001€ över ram.

Under verksamhetsåret planeras flera genomgående förändringar ske inom kommunens centralförvaltning, som exempelvis implementering av nytt ekonomi- och faktureringsystem och införande av ett nytt ärendehanteringssystem. Även en ny kommundirektör ska implanteras vilket har gett ökande personalkostnader jämfört mot tidigare år. Även allmänna lönehöjningar görs under året samt att byråsekreteraren har möjlighet att öka sin arbetstid med 15% under året för att säkra faktureringen. Med anledning av att det under år 2022 byggdes ny vattenledning mot Havsvidden vilket medför fler vattenabonnenter samt att det inplanerade nya ärendehanteringssystemet medför nya rutiner resulterar antagligen i ett ökat behov av byråsekreteraren periodvis.

Budgeten inkluderar driftkostnader för ett halvår med nya ekonomisystemet även om det inte är klart att det kommer att tas i drift under budgetåret. Ekonomisystemet har nu varit med i investeringsbudgeten sedan år 2020 men i skrivandets stund verkar det som att kommunen under år 2023 kan åtminstone implementera systemet men det är oklart om det tas i bruk mitt under ett bokföringsår. Nuvarande ekonomisystem beräknas vara i drift fram till att bokslut 2023 är klart.

Kommunens ungdoms- och fritidshemsverksamhet har tagit fart under 2022. Under år 2023 ökar kommunen budgeten med drygt 4 000€ jämfört med budget 2022 och det budgeteras 6 000€ för installation av värmepumpar på ungdomsgården Furulund.

I juni 2023 blir kommunen tobakfri i enlighet med styrelsens beslut 34/2022. Tobakskampens (projekt genom ÅHS) verksamhet upphörde per 31.12.2021 vilket gör att kommunen istället är skyldiga att erbjuda hjälp genom företagshälsovården. För att kunna erbjuda denna hjälp ändrar kommunen sitt avtal med företagshälsovården till klass två istället för bara den lagstadgade klass ett. Den ökade kostnaden i budget för utökad företagshälsovård beräknas vara 8 000€ men den verkliga kostnader är beroende av nyttjande.

Men även många bäckar små ger kommunledningen högre kostnader än tidigare år; bland annat är det valår (vilket innebär kostnader för ordnande av riksdagsvalet och kommunal- och lagtingsvalet) och flera aktörer som kommunen köper tjänster av höjer sina priser på grund av rådande inflation och personalkostnader.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Världsläget och instabiliteten i samhället kan påverka kommunens arbete mot många håll. Coronakrisen verkar ha lagt sig och det nya normala ska efterlevas. Kriget i Ukraina påverkar energipriser vilket i sin tur har spätt på inflationen till höga nivåer där framförallt livsmedelskostnaderna har ökat markant. Även andra materialkostnader och kostnader för olika typer av tjänster och service ökar. Enligt flera bedömare är vi på väg mot en lågkonjunktur. Utöver mat- och energikostnader kommer övriga kostnader öka men det är svårt att förutse hur det kommer att påverka kommunen. Inflationen på konsumentprisindex var 6,2% i augusti 2022, jämfört med 3,1% i januari 2022 och 2,3% i augusti 2021.

Inom IT utvecklas nätbrottslighetens metoder i snabb takt och det innebär att kommunen behöver följa med i utvecklingen av IT-säkerheten.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

Val

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">Lagtings- och kommunalval 15.10.2023Riksdagsval 2.4.2023	<ul style="list-style-type: none">Utse medlemmar i centralvalnämndenGenomföra kommunens åtaganden enligt lag

Revision

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">En lyckad revision och ett prickfritt bokslut.	<ul style="list-style-type: none">Rutinmässigt stämma av löner, hyror etc. är korrekta under året.Dubbelkontrollera bokslutshandlingar, verifikat och momsredovisningar innan revision.Mellanrevision under hösten.

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">Styrelse och fullmäktige har en fortsatt god möteskultur och en effektiv beslutsprocess.Interna rutiner för styrelsens och fullmäktiges arbete hålls ajour och uppdateras vid behov.	<ul style="list-style-type: none">Antalet styrelse- och fullmäktigemöten hålls på samma nivå som tidigare år; styrelsen har ordinarie möten en gång per månad förutom under juli månad, och fullmäktige har möten enligt fullmäktigebeslut om mötestider.Styrelsen möjliggör, vid behov, deltagande i styrelsemöten via videolänk.Elektroniskt beslutsförfarande används i brådskande ärenden i styrelsen och byggnadstekniska nämnden.Styrelsen kontrollerar lagligheten i fullmäktiges beslut.

Kommunkansli och övrig allmän förvaltning

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Arbeta för en ekonomi i balans.• Implementera ett nytt ekonomi- och faktureringsystem.• Ta i bruk ett nytt ärendehanteringssystem• Ett ändamålsenligt och välorganiserat arkiv.• Upprätthållande av dataskydd och skydd av personuppgifter i enlighet med EU:s dataskyddsförordning och landskapslagstiftning.• Kommunens externa informationsskyddighet hålls på en god nivå.• Kommunens löneräkning och löneadministration är fortsättningsvis en köptjänst.• Kommunens IT-support och IT-miljö hålls på fortsatt god nivå.• Kommunen tar del av experttjänster (främst juridiska) via samarbetspartners.• Utveckla rutinerna när invånare flyttar inom, till eller från kommunen	<ul style="list-style-type: none">• Kommunens ekonomi följs upp strikt och kostnaderna hållas i balans genom detaljerade ekonomirapporter.• Kommunledningen följer den ekonomiska utvecklingen noga och vidtar åtgärder vid behov, där höjda landskapsandelar är en prioriterad fråga för kommunen.• Implementering av ett nytt ekonomi- och faktureringsystem i samarbete med övriga kommuner och ÅDA.• Upphandla och ta i bruk ett digitalt ärendehanteringssystem som följer gällande offentlighetslag.• En ny arkivplan implementeras och det påbörjade arbetet att få kommunens arkiv i skick fortsätter med bl.a. inventering och organisering. Befintliga personalresurser används för ändamålet.• Med hjälp av kommunens dataskyddsombud samt Dataskyddsinspektionen hålls kommunens instruktioner och rutiner gällande dataskydd och personsuppgiftsbehandlings a jour.• Kommunens samarbete med Finströms kommun gällande löneräkning och löneadministration fortsätter. Nya rutiner utvecklas enligt behov.• Kommunens IT-support, server och datasäkerhet sköts av JustIT.• Geta kommun är en aktiv del i Ålands kommunförbund samt även medlemmar i Finlands kommunförbund. Geta kommun använder kontinuerligt båda kommunförbundens experttjänster.• Kommunens hemsida utvecklas med en ifyllningsbar flyttanmälan.

Näringslivsprojekt

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Turistinformationen hålls på fortsatt god nivå.	<ul style="list-style-type: none">• Kommunen är medlem i Visit Åland och har avtal med Getaboden om förmedlande av turisminformation. Kommunen deltar även i Åland Tourist Map och eventuellt i andra turistfrämjande projekt.• Utredda möjligheten att installera en semisnabbladdare i kommunen, antingen i

egen regi eller tillsammans med en privat aktör.

Personaladministration, personalpolitiska åtgärder

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Satsningen på friskvårdskuponger och kroppsvård fortsätter på samma nivå som tidigare år.• De kortvariga sjukskrivningarna (1–9 dagar) hålls på samma nivå som 2021.• Företagshälsovårdens verksamhet utökas till klass två.• Rökfri kommun per 30.6.2023• Ett uttalat mål är att försöka hålla antalet arbetsrelaterade sjukskrivningar på en låg nivå.• Arbetarskyddsarbetet hålls uppdaterat.• Personalens rekreation anses viktig för att främja arbetsmiljön (personalfester och -aktiviteter) hålls på samma nivå.	<ul style="list-style-type: none">• I förebyggande syfte att hålla sjukskrivningarna på en låg nivå fortsätter kommunpersonalens friskvårdskuponger vara 150 euro per ordinarie heltidsanställd. Kupongerna kan även användas för kroppsvård (t.ex. massage). Även personalens rabatter på biljetter till Ålands idrottscenters badhus och på avgifter för Folkhälsan i Getas gym fortsätter.• Lagstadgad företagshälsovård uppdateras till klass två. Utöver hjälp till personal med anledning av att kommunen ska bli rökfri får kommunen snabbare information om personer som inte mår bra på arbetsplatsen och kan hantera det snabbare för att minska sjukfrånvaro.• Tillsammans med företagshälsovården ta fram en plan för implementering av rökfri kommun och framtagande av instruktioner till föreståndarna.• Arbetarskyddskommissionen träffas regelbundet (minst en gång per halvår) för att granska arbetarskyddsprogrammet samt kommunens utbildningsplan och ersättningsansökan till FPA för kommunens företagshälsovård.• Om möjligt hålls personalens rekreation, dvs personalfester och -aktiviteter, på samma nivå som tidigare år med minst två stora personalfester under året.

Samhällsplanering

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Långsiktigt mål möjliggöra ökad fast bosättning i kommunen.• Styrelsen utreder möjligheten att detaljplanera områden för fast bosättning i kommunen.	<ul style="list-style-type: none">• I enlighet med fastställd delgeneralplan planerar styrelsen att ta fram detaljplaneförslag för nytt bostadsområde för södra Vestergeta.• Havsvidden-området får ändringar i gällande detaljplaner som möjliggör fast bosättning.

Ungdoms- och fritidsverksamhet

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Tillhandahålla möjligheter för ungdomar till fritidsverksamhet i samarbete med ungdomsföreningen GUF samt med Finström och övriga norråländska kommuner.• Tillhandahålla barn- och ungdomsaktiviteter i kommunen.• Informera om aktiviteter på hemsidan, i Getabladet som på kommunens facebookside.	<ul style="list-style-type: none">• Medel för personalresurser under området fritids- och ungdomsverksamhet budgeteras för 6 månaders Öppet-hus kvällar på Furulund. Öppet hus-kvällar hålls en gång per vecka under skolterminerna. 100 euro budgeteras för materialkostnader• I samarbete med Finströms kommun får Geta ungdomar ta del av fritidsledarna på Ålands aktiviteter för ungdomar under skolloven och andra tillfällen.• I samarbete med Finströms kommun och övriga norråländska kommuner får ungdomar i Geta ta del av den ordinarie ungdomsverksamheten i Godby, inklusive verksamheten i ungdomsgården.• Delvis täcka kostnaderna för taxiskjuts av ungdomar till ungdomsaktiviteter som ordnas av fritidsledarna på Åland.

Investeringar

Ärendehanteringssystem beräknas medföra ca 24 000€ i investering, varav 9 900€ är licenser och i övrigt installations- och utbildningskostnader som används enligt behov.

Nyckeltal

	Budget 2023	Bokslut 2021	Budget 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Kommunfullmäktige					
Sammanträden	6	6	5	6	5
Paragrafer	50	47	50	48	49
Verksamhetsbidrag	-3 146	-3 530	-2 750	-3219	-2 633
Verksamhetsbidrag per sammanträde	-524	-588	-550	-537	-527
Kommunstyrelsen					
Sammanträden	10	10	12	11	12
Antal elektroniska ärenden	5	5	*	*	*
Paragrafer	150	177	175	187	165
Verksamhetsbidrag	-7 789	-6 960	-8 100	-8 523	-8 960
Verksamhetsbidrag per sammanträde	-778,9	-696	-675	-775	-747
Kommunkansliet					
Tjänstemannabeslut kdir	100	114	80	86	84
Tjänstemannabeslut ekonom	8	12	5	1	6
Tjänstemannabeslut byråsekr.	25	28	*	21	13

	Budget 2023	Budget 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Utdelning av bidrag (summa)					
Totalt	-5 000	-5 000	-6 210	-4 500	-5 000
Ungdoms- och fritidsverksamhet	-3 500	-3 500	-4 710	-3 000	-3 500
Allmän kulturverksamhet	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500

Kommunen planerar som precis som tidigare år vara medlemmar och betala medlemsavgift till följande föreningar:

Skördefesten vänner

Visit Åland

Lokalkraft Leader Åland

Föreningen Norden på Åland

Städa Åland

Verksamhetsplan 2024–2025

- Minska pappershanteringen genom att ta i bruk e-fakturering för både inkommande och utgående fakturor.
- Utveckla ekonomisystemet enligt behov och möjligheter för att effektivisera hanteringen av faktureringen.
- Öka graden och intensiteten av samarbete med Finströms kommun samt övriga norräländska kommuner vid behov.
- Fortsatt internt utvecklingsarbete.
- Kommunens ekonomi och skatteutveckling står i fokus.
- Höjda landskapsandelar eftersträvas.
- Arbeta aktivt med att öka inflyttning till kommunen.
- Geta kommun deltar aktivt i eventuella samhällsreformsarbeten.

Investeringsplan 2024–2025

Inga investeringar planeras under åren utifall att planerade investeringar för år 2023 genomförs enligt plan.

7.1.2 Hemvårdsverksamhet

Uppgiftsområdets verksamhet

Hemvårdsverksamhet omfattar verksamheten på servicehuset Hemgården, hemservice på fältet samt stödtjänster i form av måltidsservice, städ- och bad- och tvättservice, samt trygghetslarm.

Budgetansvarig är föreståndaren och kommundirektören är föredragande av ärenden i kommunstyrelsen

Intern kontroll

Styrelsen och tjänstemännen säkerställer den interna kontrollen av verksamhet genom att:

- Avstämning mot budget av verksamhetens ekonomiprestation görs kontinuerligt av tjänstemännen och styrelsen via kommunens ekonomisystem.
- Verksamheten följer de riktlinjer, beslut och rekommendationer som landskapsregeringen och andra landskapsmyndigheter ger med anledning av hanteringen av Covid-19-epidemin
- Statistikuppgifter inlämnas årligen till olika instanser.
- Mycket kraft sätts på dokumentation av vården och verksamheten (t.ex. genom journalföring, listor och register) och rutiner tecknas ned och uppdateras kontinuerligt för att säkra att verksamheten förlöper vid frånvaro.
- Vårdjournalsprogram (Abilita) möjliggör digital journalföring samt uppföljning i form av olika rapporter och statistikuppgifter. Dataprogrammet loggar personalens sökningar och inloggningar i systemet.
- Tillsynsmyndighet för ESB-boendet Geta Hemgård och pensionärlägenheterna är Ålands miljö- och hälsovårdsmyndighet (ÅMHM). Också enskilda klienter kan anhängiggöra ärenden hos myndigheten eller hos Klient- och patientombudsmannamyndigheten på Åland.
- Vid frånvaro kallas det in vikarier för att säkra bemanningen enligt behov.
- För att upprätta en säker medicinhantering har verksamheten en medicinansvarig vid varje arbetspass som hanterar utdelning av medicinerna. Verksamheten använder sig av dosdispensering, vilket i praktiken betyder att apoteket delar alla mediciner i dospåsar. Hemsjukvården ansvarar för doseringen av dosetter när sådana behövs, till exempel vid olika kurer eller vid medicin ändringar. Kommunen har ett nära samarbete med ÅHS hemsjukvård.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	204 039	110 800	184 000
KOSTNADER	-645 947	-600 772	-676 527
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-441 909	-489 972	-492 527
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-2 227	-1 559	-1 091
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-444 135	-491 531	-493 618
Interna poster			
KOSTNADER	-132 217	-141 846	-143 977
VERKSAMHETS BIDRAG Summa	-132 217	-141 846	-143 977
TOTALT	-576 353	-633 377	-637 595

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om -460 000€ och förslaget ligger 32 527€ över ram. Verksamheten är i stora drag som tidigare år. Personalkostnaderna hålls ungefär på samma nivå som 2021, endast 1% höjning totalt sett och det inkluderar en allmän beräknad höjning på 5,1% samt en lokalvårdarresurs på 80 % + 20 %. Nytt för året är att det införs ersättning för arbetsskor.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Inom budget har det budgeterats att sälja en periodplats under året till annan kommun motsvarande 200 vårddyggn. I de fall kommunen själv behöver platsen kommer intäkterna att minska. Likaså kan intäkterna öka om kommunen säljer vårdtjänster till exempelvis KST under året, vilket inte är omöjligt.

En annan risk för verksamhetsåret är att sjukfrånvaron (och därmed vikariekostnaderna) personalkostnaderna ökar om den strikta låga-tröskel-principen för sjukdomssymptom ännu upprätthålls under budgetåret.

De största riskerna för verksamheten år 2023 kan spåras till riskerna som corona-krisen utgör för personalens och klienternas hälsa. För att motverka dessa risker följer Geta Hemgård de riktlinjer, beslut och rekommendationer som landskapsregeringen och andra landskapsmyndigheter ger ut. Detta gäller allt från städrekommendationer, vårdföreskrifter, användning av skyddsutrustning till hantering av besökare. Verksamheten har beredskap och rutiner på plats om epidemin förvärras eller om Covid-19 tar sig in i verksamheten. Flertalet riskbedömningar och åtgärder har gjorts för att förebygga smittspridning och öka resiliensen mot de negativa verkningar epidemin har på personal och klienter.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Personalens hälsa är i gott skick.• Personalen deltar i kontinuerlig kompetensutveckling.• Införskaffa hjälpmedel så personalen kan arbeta ergonomiskt.• Ge fortsatt god vård till klienterna på ett kostnadseffektivt sätt.• Klienter ska bo på Hemgården så länge det är möjligt.• Klienter ska kunna bo i egen bostad så länge som möjligt.• Öka intäkterna, minska på institutionskostnader och öka på självförsörjningen.	<ul style="list-style-type: none">• Uppmuntra till friskvård, ordna rekreationsdagar. Stort fokus på välmående för att hålla sjukfrånvarostatistik på en god nivå.• Personal fortbildas fortgående och föreståndaren anmäler och planerar in personal på kurser.• Vårdbehovet för klienterna anpassas individuellt för varje klient.• ESB-serviceboendet har full beläggning och kostnaderna per vårddygn hålls på samma nivå som nivån i budget 2022.• Hjälpmedel införskaffas så att boendet kan ge god vård även vid tyngre tillstånd.• Utveckla hemservicen enligt behov.• Kommunen arbetar aktivt för att sälja/hyra ut ESB-platser till annan kommun om platser finns lediga.• Kommunen arbetar aktivt att hålla en så hög beläggning som möjligt för pensionärslägenheterna, vilket ibland innebär att kommunen försöker hitta hyrestagare utanför Geta.• Samarbetet med Finströms kommun om en äldreomsorgsledarfunktion fortsätter.

Investeringar

Inga investeringar planeras under året.

Nyckeltal

Service äldreomsorg	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Tjänstemannabeslut föreståndare	110	108	93	68
Hushåll som erhåller hemservice samt stödtjänster***	8	8	11	11
Antal vårddygn Hemgården	3 000	2920	3 294	3 294
Kostnad per vårddygn*	164,18	152,49	148,66	141,39
Antal matportioner till Hemgården	5 500	4 825	10 660	10 660
Antal matportioner tillredda på Hemgården**	4 400	4344		
Antal matportioner utkörning	1 500	390	780	780
Antal periodvårdsdygn	40	82	0	0

* * Verksamhetens verksamhetsbidrag delat med antalet vårddygn

** Nytt från år 2021 är att äldreomsorgens personal tillreder maten under helger och helgdagar.

*** Inkluderar även de som erhåller service som bor i pensionärlägenheterna.

Verksamhetsplan 2024–2025

- Tillhandahålla en god service och ändamålsenliga lokaler.
- Utveckla återkommande evenemang åt klienter och hemserviceklienter.
- Utveckla äldreomsorgens verksamhet i samklang med kommunens invånare, tillgängliga ekonomiska resurser och äldreplanen för Geta kommun.

7.1.3 Annan service för äldre

Budgetansvarig: Föreståndare, Geta Hemgård

Uppgiftsområdets verksamhet

Annan service för äldre är ett nytt uppgiftsområde sedan budget 2021 och är framtaget för att på ett tydligare sätt skilja mellan den lokala äldreomsorgsverksamheten i Geta och övriga uppgifter kopplat till kommunens äldreomsorg. Uppgiftsområdet omfattar institutionstjänster för äldre, stöd för närståendevård av äldre samt Hemgårdens fastighet. Genom det lagstadgade verksamheten närståendestöd för vård av äldre stöder kommunen personer (ofta anhöriga) som tar hand om äldre i hemmet.

Att kostnadsstället för Hemgårdens fastighet finns beläget under uppgiftsområdet Annan service för äldre innebär att föreståndaren på Geta Hemgård är budgetansvarig emedan kommuntekniker är ansvarig för drift samt ordnande av skötsel och underhåll av fastigheten. Ett nära samarbete mellan kommuntekniker, fastighetsskötare och föreståndare förutsätts därför och samråd skall gälla vid underhållsarbeten och prioriteringsordningar. Ärenden som gäller Hemgårdens fastighet föredras i byggnadstekniska nämnden.

Kommunteknikern föredrar ärenden gällande fastigheten i byggnadstekniska nämnden emedan kommundirektören föredrar övriga ärenden under uppgiftsområdet i kommunstyrelsen.

Intern kontroll

Budgeten, till den del den gäller fastigheten, följs upp kontinuerligt av föreståndaren för Hemgård och kommunteknikern. Till övriga delar följs budgeten upp av föreståndaren. Uppföljningen presenteras för styrelsen (och vid behov byggnadstekniska nämnden) regelbundet. Ärenden såsom fastighetens underhåll och drift handläggs i byggnadstekniska nämnden. Föreståndaren för Hemgård, tillsammans med kommunteknikern till den del det gäller fastigheten, ansvarar för att anskaffningar görs i enlighet med budget, verksamhetsmål/-åtgärder och kommunens riktlinjer.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	54 420	50 000	52 000
KOSTNADER	-180 446	-178 000	-190 973
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-126 025	-128 000	-138 973
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-21 214	-21 364	-22 026
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-147 239	-149 364	-160 999
Interna poster			
INTÄKTER	63 945	35 416	42 398
KOSTNADER	-21 258	-11 834	-20 378
VERKSAMHETS BIDRAG Summa	42 688	23 582	22 020
TOTALT	-104 551	-125 782	-138 979

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om -121 000€ och förslaget ligger 17 973 € över ram. Överskridningen beror främst på ökade el- och oljekostnader. I övrigt är det samma nivå på kostnader och intäkter budgeterade på uppgiftsområdet jämfört med tidigare år. Även närståendestödet ökar en aning, men en eventuell höjning av arvodet har inte tagits i beaktande.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Inom budget har det budgeterats för 365 vårddygn samt 150 besök på dagverksamheten på Oasen Boende- och Vårdcenter då behovet inte är högre i dagsläget. Om behovet ändras kommer begäran om budgetändring tillställas styrelsen.

Övriga risker är om behovet av hyreslägenheterna upphör och intäkterna minskar.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> • Upprätthålla god driftsekonomi med långsiktiga ekonomiska lösningar i sikte. • Fastigheten, både gamla serviceboendet med pensionärslägenheterna och ESB-boendet, ska bevaras i gott skick. • Anpassa byggnaderna och utrustningen så att behovet av institutionstjänster (Oasen) hålls på så låga nivåer som möjligt • Äldre ska få bo hemma så länge det är möjligt. • Underhåll fastigheten planeras på ett sådant sätt att kommunen kan vårda kommunens äldre på Hemgården så länge som möjligt för att hålla institutionskostnaderna på låg nivå. 	<ul style="list-style-type: none"> • Regelbunden uppföljning av byggnadernas värme-, ventilation- och VA-system utförs. • Underhåll och driftproblem åtgärdas när behov uppstår. • Uteplatserna och miljön på Hemgårdens innergård ska vara inbjudande och ge ett fint intryck. • Den framtagna underhållsplanen för fastigheten följs enligt kommunens bedömning. • Belysningen byt ut efterhand till mer energisnåla armaturer och ljuskällor. • Årlig service av utrustning utförs enligt behov, och byte av köksutrustning och inköp av energisnålare alternativ för att minska energiförbrukningen för spis, ugn, kyl och frys genomförs då utrustning går sönder eller prestandan märkbart har försämrats. • Beslut i närståendevårdsärenden sköts som en köptjänst via Finströms kommun. • 365 vårddygn och 150 besök på dagverksamheten budgeteras för vård av äldre på institution (Oasen).

Investeringar

År 2022 framtogs en underhållsplan för fastigheten av oberoende aktör. Utifrån den planerar kommunen att investera under år 2023 enligt nedan.

Kostnadsställe	Summa	Motivering
Hemgårdens utemiljö	-7 500	Ny asfalt på gångbanor som lutar så pass mycket att klienter har svårt att ta sig fram med rullator samt att underlätta för snöröjningen.
Lägenheterna	-15 000	Byte av dörrar som är utjänta.

Nyckeltal

Oasen Boende- och Vårdcenter

	Budget 2023	Bokslut 2021	2020	2019	2018
Antal vårddygn	365	423	432	740	1 256
Nettokostnad tot.	-125 855	- 105 003 (-110 933)	-107 596	-164 417	-215 565
Nettokostnad/Vårddygn	-344,81	-248,23 (-262,25)	-249,06	-222,19	-171,63

Inkomna hyror

	Budget 2023	Budget 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Hemgården	52 000	50 000	47 475	55 449	50 637

Verksamhetsplan 2024–2025

- En underhållsplan för fastigheten togs fram under år 2022 och renoveringsplanerna följer till stora delar den. Lägenheter renoveras då de står tomma och det inte finns ett akut behov av inflyttning. Trägolven är uppreglade på betongplatta så det är främst denna riskkonstruktion samt byte av spånskivor och helrenovering av innertaket som genomförs då lägenheter renoveras.
- Underhåll av Hemgårdens fastighet byggnadsbestånd prioriteras för att hålla en god nivå inför framtiden och för att fortsätta locka äldre och anhöriga från andra kommuner att låta de äldre bo på Hemgården.
- Samarbetet om närståendestöd fortsätter så länge behovet finns.

Investeringsplan 2024–2025

- Målning av servicehuset utsida för ca 20 000€ år 2024
- Ombyggnation av ramper och vilplan, ca 15 000€ år 2024
- De flesta lägenheterna är i behov av renovering, kostnad ca 40 000€ per lägenhet och det planeras att renovera minst en lägenhet per år.
- I klientrummen finns det behov av att renovera badrum samt breddning av dörrar, beräknas kosta ca 15 000€ per rum år 2024.
- Under år 2025 behöver kommunen börja utreda renovering av storköket, ca 5 000€.

7.1.4 Sociala tjänster

Uppgiftsområdets verksamhet

Uppgiftsområdets verksamhet är främst styrt genom grundavtalet med kommunernas socialtjänst kf. Inom uppgiftsområdet ingår även övriga sociala tjänster som innefattar tjänster som inte platsar in inom andra verksamheter, såsom Kommunernas socialtjänst och äldreomsorgens verksamhet och integrationsarbete.

De verksamheter som handhas av Kommunernas socialtjänst är i huvudsak:

- service för barn och familjer (socialt arbete, barnskydd, anstalts- och familjevård inom barnskyddet samt familjearbete),
- handikapps-service,
- öppenvårdstjänster,
- missbrukarvård,
- färdtjänst (även för de över 65),
- övrig socialvård (utkomststöd, sysselsättningsverksamhet) och
- stöd för närståendevård av yngre (under 65 år).

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	2 136		
KOSTNADER	-345 421	-350 000	-371 233
VERKSAMHETS BIDRAG Summa	-343 285	-350 000	-371 233

Kommunalförbundets verksamhet omfattar all den som socialvård som enligt lag ankommer kommunerna i enlighet med 1 § LL om kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2).

I enlighet med grundavtalet för KST ska förbundet främja invånarnas hälsa och välfärd och säkerställa att de socialvårdstjänster som var och har rätt till finns att tillgå för samtliga invånare i socialvårdsområdet.

Enligt grundavtalet ska kommunalförbundets verksamhet finansieras av kommunernas gemensamt. Förbundets kostnader beräknas som summan av verksamhetsbidrag, avskrivningar, finansiella kostnader och extraordinära poster. Från kostnader dras landskapsandelarna som utbetalas till förbundet direkt. Den resulterande summan utgör förbundets nettodriftkostnad.

Förbundets nettodriftskostnad fördelas mellan medlemskommunerna i två lika stora delar, förbundets halva nettodriftskostnad fördelas enligt kommunens invånare per 31.12 före räkenskapsåret och andra halvan fördelas enligt kommunernas skattekraft.

7.1.5 Utbildningsverksamhet

Uppgiftsområdets verksamhet

Till utbildningsverksamheten hör Geta skola och fritidshemsverksamhet. Barn- och elevhälsan, högstadiet, specialklasser, träningsundervisningen och skolgång i annat distrikt ordnas genom kommunalförbundet Norra Ålands Utbildningsdistrikt (NÅUD).

Budgetansvariga är skolföreståndaren och utbildningschefen. Utbildningschefen är beredande tjänsteman och kommundirektören är föredragare i kommunstyrelsen.

Intern kontroll

Nämnden och tjänstemännen säkerställer den interna kontrollen av verksamhet genom:

- Budgetuppföljningar månatligen samt granskar fakturor att dessa är korrekta.
- Skolan har lönerna reglerade efter kollektivavtal, vid anställning är utbildning och erfarenhet avgörande faktorer.
- Skolans rutiner finns beskrivet i den årliga arbetsplanen för skolan, sedan rättar skolan sig efter de planer och dokument som finns utöver till exempelvis trygghetsplanen vid eventuell olycka (som uppdateras årligen eller vid behov).
- Vid dyrare inköp begärs det offerter/ansbud i enlighet med kommunens upphandlingsdirektiv.
- Utbildningsstadga, med rutiner och delegeringar, uppdateras efter behov.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	15 158	6 600	6 800
KOSTNADER	-761 909	-770 212	-902 675
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-746 751	-763 612	-895 875
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-797	-266	-797
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-747 548	-763 878	-896 672
Interna poster			
KOSTNADER	-161 704	-147 023	-164 427
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-161 704	-147 023	-164 427
TOTALT	-909 252	-910 901	-1 061 099

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om -775 000€ och förslaget ligger 120 875€ över ram. I ramöverskridningen ingår främst medel för förberedande undervisningen, medel som kommunen får in som landskapsandel, 5 500€ per elev och termin, och redovisas inte på uppgiftsområdet. Kommunen räknar med 55 000€ i landskapsandelar för förberedande undervisningen. Om behovet för förberedande undervisning minskar, minskar även landskapsandelar och kostnader.

Nytt för året är att lokalvården flyttar från fastigheten in under utbildningsverksamheten. Detta medför ytterligare 42 000€ som inte togs i beaktande i ramen. Kostnaderna för skolfastigheten minskar inom byggnadstekniska nämnden.

Under året har skolan för avsikt att köpa in fler elevbänkar och elevstolar för att möta det stigande elevantalet samt byta ut mattor i skolan med ljudabsorberande egenskaper för att skapa lugna och ljudmässigt behagliga klassrum både för elever och personal.

Personalkostnaderna kommer att öka från föregående år. Detta på grund av ökat behov av extra lärar- och assistentresurser och allmänna lönehöjningar.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Om antalet barn ökar under verksamhetsåret, om assistentbehov uppkommer eller om det är hög sjukfrånvaro bland personalen kan det uppstå behov att begära budgetändring av styrelsen.

För Geta skolas del stavas den största risken rent ekonomiskt den stigande inflationen i samhället med högre kostnader vad gäller allt från skolskjutsar till material och inventarier. Geta skola beräknas hålla kvar elevantalet på en högre nivå under budgetåret. Det samma gäller fritidshemmet med ett fortsättningsvis högt antal inskrivna barn. Om det tillkommer fler inskrivna till fritidshemmet ökar behovet på fler extra timmar med utökad personalstyrka.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret Geta skola åk 1–6

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Samarbete med Sund och Vårdö skolor. Både personal och elevnivå.• Individanpassad undervisning enligt trestegsstödet.• Välbefinnandeplan för skolan.• Avsluta stipendiefonden och göra upp ett nytt styrdokument för framtiden.	<ul style="list-style-type: none">• Gemensamt samarbete mellan skolorna planeras på samplaneringstiden för personalen och utförandet blir att träffas mellan skolorna på elevnivå som t.ex. gemensamma utflykter och skolbesök.• Extra timresurser för året sätts in för att möta tillfälligt ökat behov av elevenpassad undervisning.• Utbilda och stärka personalen för implementering av välbefinnandeplanen för skola, kollegialt utbilda varandra med grunden från folkhälsan på initiativ från landskapsregeringens fortbildning.

Fritidsverksamhet

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Att stärka eleven i sin självständighet och lära att ta eget ansvar.• Implementering av den nya arbetsplanen för barnomsorg och fritidshem.• Att barnens tid på fritids är stimulerande och berikande.	<ul style="list-style-type: none">• Utifrån elevens mognad och tillit till sin egen förmåga ges större ansvar och frihet.• Sträva att förverkliga den nya arbetsplanen för barnomsorg och fritidshem i samarbete med övriga fritidshem på norra Åland.• Fylla upp de 11 platser med inskrivna barn på fritids.• I första hand erbjuda befintliga resurser mertid då antalet närvarande barn överskrider de lagstadgade elva per anställd.

Lokalvården

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> • Ordna underhållet för fastighetens lokaler så att god miljö och hälsa kan upprättas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Följa riktlinjer och rekommendationer som kommer in från myndigheter för lokalvården inom skola och kommunbibliotek. • Erbjud utbildning om ordnas.

Investeringar

För perioden finns inte några investeringar planerade.

Nyckeltal

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Tjänstemannabeslut	40	41	38	25	29

Geta skola

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Timresurs per vecka	121vt	117vt	126vt	101 vt	88 vt
Antal elever	38	33	36	34	29
Timresurs per elev	3,18	3,54	3,50	2,97	3,34
Verksamhetsbidrag	-419 865	-381 394	-330 077	-330 148	-518 296
Kostnad per elev	-11 049	-11 557	-9 169	-9 710	-17 872

Fritidshemsverksamheten

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Barn	12	11,5	11	10	7,5
Verksamhetsbidrag	-30 975	-14 082	-17 839	-11 692	-12 075
Kostnad per barn	- 2 581	-1 341	-1 622	-1 169	-1 610

NÅUD

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Skolverksamhet	-245 913	-189 530	-179 997	-179 837	-151 602
Specialundervisning	-18 567				
Förvaltning	-23 332	-17 944	-21 425	-23 413	-22 720
Fbu-lärare	-17 456				
Barn och elevhälsa (elevvård)	-18 985	-10 142	-13 357	-13 735	-8 594
Träningsundervisning	- 73 994	-97 994	-46 910	-43 233	-43 861
Specialbarntädgårdslärare*	-7 144	-6404	-5 361	-5 688	-4 653
Totalt	-405 391	-345 003	-267 941	-265 906	-231 430
Kostnad per högstadiellev	-15 090	-12 758	-15 551	-14 974	-14 863

*) ingår i barnomsorgens budget

Verksamhetsplan 2024–2025

- Fortsättningsvis erbjuda en modern och kvalitativt god undervisning med behörig personal och tillräckliga resurser.
- Vad gäller utvecklingen inom undervisningsområdet följer Geta skola i samarbete med övriga skolor på norra Åland att skolornas elever garanteras en likvärdig kompetens inför högstadiet.
- Utveckla vår plan om välbefinnande för en god implementering för både personal och elever.
- IT-utrustning leasas på 3 års avtal och gäller både elev och personaldatorer för att hålla en god standard på datorparken.
- Implementering av ny läroplan och lag för barnomsorg och fritidshem.
- Strukturerade förebyggande elevvårdsinsatser och stödformer.
- Administrativa system som krävs för att uppfylla lagar och förordningar.

7.1.6 Barnomsorg

Uppgiftsområdets verksamhet

Barnomsorgen innefattar daghemsverksamheten, övrig barnomsorg och hemvårdsstöd för vård i hemmet av barn under 3 år. Barn- och elevhälsan samt speciallärartjänster inom barnomsorgen handhas av NÅUD. Utbildningschefen har övergripande ansvaret för uppgiftsområdet.

Barnomsorgens verksamhet är föreståndaren för daghemmet Kotten ansvarig för. Administration och beslut om hemvårdsstöd sköter byråsekreteraren på kommunkansliet om.

Budgetansvarig är daghemsföreståndaren, utbildningschefen är beredande tjänsteman och kommundirektören är föredragare i kommunstyrelsen.

Intern kontroll

Styrelsen och tjänstemännen säkerställer den interna kontrollen av verksamhet genom att:

- Budgeten följs upp kontinuerligt av föreståndaren på daghemmet och kommunens ekonom, och vid behov även med utbildningschefen.
- Anskaffningar görs i samspråk med kommunkansliets ledande tjänstemän och kommuntekniker (i fall eventuell införskaffning ska kostnadsförs på fastigheten). Finns personaländringar eller -behov som berör budgeten så initieras till utbildningschefen.
- Lönerna är reglerade efter kommunens uppgiftsbaserade löner och kollektivavtal (AKTA), vid anställning är utbildning och erfarenhet avgörande faktorer.
- Daghemmets verksamhet beskrivs årligen i daghemmets arbetsplan som bygger på barnomsorgens läroplan för Åland (1.8.2022).
- För att säkerställa att det finns personal på plats, finns en vikarielista som används vid någon personals frånvaro.
- Utbildningsstadgan med rutiner och delegeringar uppdateras efter behov.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	18 418	19 000	18 000
KOSTNADER	-355 001	-344 191	-371 302
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-336 583	-325 191	-353 302
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-1 048	-734	-514
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-337 631	-325 925	-353 816
Interna poster			
KOSTNADER	-89 962	-91 372	-86 496
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-89 962	-91 372	-86 496
TOTALT	-427 593	-417 297	-440 312

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om -343 000€ och förslaget ligger 10 302€ över ram.

Verksamhetens mål är att få en trivsamt miljö för alla och arbeta utifrån en hållbar utveckling.

I och med att den nya läroplanen tagits i bruk i augusti 2022 kommer en hel del utbildning att erbjudas personalen de kommande åren.

Då den nya lagstiftningen gör att vårdnadshavare kan välja när barnet skall komma i kommunal dagvård så finns budgeterat en assistent åtminstone under våren 2023 för att täcka upp personalbehovet då många mindre barn kommer att finnas på plats.

Under ”övrig barndagvård” har budgeterats för ev. barndagvård under juli månad (då daghemmet Kotten planeras vara stängt) och för dagvård utanför daghemmets öppettider, tidig morgon vilket innebär nattersättning för personal. För verksamhetsåret 2023 budgeteras det på samma nivå som tidigare för kostnadsstället för att täcka upp eventuell användning av barndagvård av tillfälliga boende i kommunen (exempelvis barn till lantbruksarbetare eller äppelplockare från utlandet).

Hemvårdsstödet förväntas minska.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Om antalet barn ökar under verksamhetsåret, om assistentbehovet ökar, eller om det är hög sjukfrånvaro bland personalen uppstår behovet att anhålla om en budgetändring till styrelsen.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">Bereda alla barn under skolåldern en plats i barndaghemmsverksamheten enligt vårdnadshavarens och barnens gemensamma behov och önskemål.Ge stöd och omsorg till barn med särskilda behov.Erbjuda en trygg och pedagogisk miljö med goda lekmöjligheter i en stimulerande miljö.	<ul style="list-style-type: none">En god kommunikation mellan vårdnadshavare och daghemmet där man kan uppnå det optimala för barnen. Kommunikationen sköts både informativt på daghemmet (anslagstavla och muntligt), digitalt via närvarosystemet Tempus.Daghemmets personal fortbildar sig kontinuerligt via olika kurser och utbildningar och får handledning av speciallärare i barnomsorgenMiljön på daghemmet arbetar personalen med hela tiden, prövar och söker nya lösningar där det eventuellt finns problem.

Investeringar

För perioden finns inte några investeringar.

Nyckeltal

Födda barn i Geta

	Prognos 2023	Prognos 2022	2021	2020	2019
Antal	3	3	2	4	4

Daghemsverksamhet

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Vår- och hösttermin				
Tjänstemannabeslut föreståndare	50	57	3	**
Antal barnomsorgsplatser	32	32	30	30
Verksamhetsdagar	232	233	238	237
Antal möjliga vårddagar	7424	5592	7140	7 110
Antal barn under 3 år	8	6	4	3
Antal barn över 3 år	16	16	19	21
Antal barn i förundervisning	5	8	6	6
Antal inskrivna barn totalt	24	24	24	24
Antal inskrivna barn, heltid	15	18	19,55	19,45
Antal inskrivna barn, halvtid	9	6	4,36	4,55
Antal nyttjade vårddagar, tot.	5 568	3 593	3 694	3 840
Verksamhetsbidrag/antal barn	-13 731	-14 024	-9 8 66	-10 972
Beläggningsprocent	75 %	80 %	80 %	80 %
Nyttjandegrad	61%	70 %	72,43	72 %

Hemvårdsstöd för vård av barn i hemmet

	Budget 2023	Budget 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Kostnad	-20 000	-47 100	-45 354	-28 842	-9 732
Antal hushåll	7	10	11	11	4
Varav partiellt hemvårdsstöd	1	3	2	1	1

Verksamhetsplan 2024–2025

- I takt med att daghemmet förbättrar inomhusmiljön förbättras verksamhetsförutsättningarna för personal och barn.
- Pedagogiken utvecklas med tiden och följer de allmänna rekommendationerna från Ålands landskapsregering och NÅUD.
- På grund av den europeiska dataskyddsförordningen och ny åländsk lagstiftning förbättras rutiner vad gäller dataskydd och skydd av barns personuppgifter och annan känslig information.
- Samarbetet med kommunens äldreomsorg och bibliotek utvecklas.
- Med den nya läroplanen som gäller från 1.8.2022 kommer en hel del utbildning personalen skall gå på under de kommande åren för att kunna implementera planen.

7.1.7 Centralkök

Uppgiftsområdets verksamhet

Uppgiftsområdet omfattar kommunens köksfunktion och fungerar således som kommunens centralkök. Verksamheten sköts av en ansvarig kock och en kock. Kommunens centralkök är inrymt i Geta skola. Köket levererar lunch till skolan, daghemmet Kotten, äldreboendet Hemgården och hemservicen. Middagsportioner levereras till äldreomsorgen alla vardagar. Köket tillagar en del kaffebröd till enheterna enligt överenskommelse med respektive enhet. Till helgerna och andra högtider tillagar vårdpersonalen lunch och middag på Hemgården.

Uppgiftsområdet tillhör centralförvaltningen som leds av kommundirektören. Budgetansvarig för uppgiftsområdet är ansvarig kock. Överlydande organ är kommunstyrelsen.

Intern kontroll

Den interna kontrollen av verksamhet säkerställs genom att kökets personal följer lag och förordning samt ÅMHM:s regler och rekommendationer. ÅMHM gör årligen kontroll av köket och dess rutiner. Budgetuppföljningar över centralköket delges kökets ansvariga kock och styrelsen regelbundet. Rutiner dokumenteras och uppdateras vid behov. Centralköket följer de instruktioner som finns angående nutrition till äldre och barn. Centralköket följer också ÅHS rekommendationer kring mat och allergier. Intyg från läkare måste finnas ifall centralköket tillagar specialkost. Sedan våren 2021 tillagar köket även ett vegetariskt alternativ till personal, bar och elever vid Geta skola och daghemmet Kotten enligt behov.

Budgetuppföljningar utförs regelbundet, minst varje kvartal, och kökets ansvariga kock följer förbrukningsgraden av budgeten och planerar livsmedels- och materialinförskaffning enligt uppföljningarna.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	1 930	1 260	1 250
KOSTNADER	-145 244	-156 812	-152 750
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-143 314	-155 552	-151 500
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-143 314	-155 552	-151 500
Interna poster			
INTÄKTER	143 314	146 264	151 500
KOSTNADER	-34 581	-27 637	-21 580
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	108 733	118 627	129 920
TOTALT	-34 581	-36 925	-21 580

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om -151 500€ och förslaget ligger enligt ram.

De totala kostnaderna förväntas öka för uppgiftsområdet jämfört med tidigare år på grund av ökade kollektivavtalsenligt lönehöjningar och ökade livsmedelskostnader. Livsmedelskostnader har ökat kraftigt under den andra halvan av 2022 och kostnaderna väntas vara på samma nivå eller stiga under inkommande verksamhetsår. Inga större ändringar i verksamheten planeras under verksamhetsåret, dock utvärderas behovet av vegetarisk kost under vårterminen. Om det inte finns med barn med behov av vegetarisk kost finns avslutas tjänsten. Det budgeteras för normalt underhåll av utrustning och införskaffning av material.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Om antalet portioner kraftigt ökar på grund av ökat antal klienter/barn eller om livsmedelskostnaderna fortsätter öka kan kostnaderna förväntas stiga över budgeterade medel. I sådana fall tillställs en budgetändring till kommunstyrelsen. Coronakrisen har inneburit att köket har behövt anpassa sin verksamhet (dvs. vissa arrangemang för att minska risken för ev. spridning av Covid-19) till rådande omständigheter och följer de instruktioner och rekommendationer som Geta skolas föreståndare beslutar om samt de som Ålands landskapsregering och Norra Ålands utbildningsdistrikt ger ut. Det är till viss del osäkert huruvida det införs coronarestriktioner i samhället under vintern om viruset sprids igen. Om distansundervisning på Geta skola blir aktuell och det blir krav på att tillgodose matportioner till eleverna i hemmen, kan det bli behov att ytterligare resurser för att verkställa anpassningarna.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Köket strävar efter att laga vällagade och näringsriktiga måltider till både gamla och unga.• Köket prioriterar närproducerade och ekologiska råvaror så långt som möjligt.• Måltiderna ska ge det rekommenderade behovet av energi och näringsämnen enligt kostcirkeln.• I det pedagogiska arbetet ska måltiden skapa goda matvanor i en lugn och trivsamt miljö och barnen ska lära sig att äta omväxlande och allsidig kost. Måltiderna skall också ge kunskap om matens betydelse för hälsa och välbefinnande.• Köket med matsal ska vara en gemenskap i en trevlig miljö.• Den personal som tillagar maten ska ha god kännedom om nya rekommendationer och forskningsrön vad gäller matlagning, special- och allergikost.	<ul style="list-style-type: none">• Köket anpassar menyerna till de olika målgrupperna så långt det är möjligt. Pensionärer och förskolebarn har sällan samma önskemål med undantag för att det ska smaka bra och vara vällagat.• Köket eftersträvar en god hushållning både vad gäller ekonomi och val av råvaror. Inköp av ekologiska och lokalproducerade varor prioriteras.• Vid alla bord i skolmatsalen sitter vuxna och är goda förebilder för att öka trivsel och en lugn och behaglig matsal.• Skolans elever får under de s.k. önskematveckorna vara med och planera veckomatsedeln utifrån personalens direktiv.• Skolköket dukar extra fint vid festliga tillfällen.• Också klienterna på äldreboendet och barnen på daghemmet får vid vissa tillfällen önskemat i samråd med respektive föreståndare.• Personalen deltar i minst en fortbildning inom sitt område under verksamhetsåret.• Vegetarisk kost tillhandahålls så länge det finns barn i skolan som är i behov av det.

Investeringar

Inga investeringar planeras under året.

Nyckeltal

Antal levererade matportioner	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Geta skola (elever, lärare, personal)	9 395	7 656	7039	7 606	6 530
Övriga skolan (elevvård, gäster)	0	163	59	61	19
Daghemmet Kotten (barn, personal)	7 920	4 742	4961	5 323	5360
Övriga (prakt, spec lär, gäster)	0	145	68	92	73
Äldreboendet Hemgården	5 500	4 825	5440	9 143	8835
Personal	1 500	1 413	1220	1 396	0
Övriga (praktikant)	0	12	0	43	28
Matlådor utkörning	1 000	390	504	693	994
Kommunens personal	304	177	158	253	306
Övriga kommunen (gäster)	19	18	14	35	133
Totalt antal portioner	25 638	19 541	19 463	24 645***	22 278
Kaffebröd, antal portioner	3 000	3 151	4 212		
Livsmedelskostnader*	-53 099	-52 055	-51 960	-60 962	-54 941
Kostnad per portion**	-5,91€	-7,33 €	-6,87 €	-5,96 €	-6,22 €

* Från och med 1.1.2020 budgeteras Hemgårdens matportioner och livsmedelskostnader för helgmaten skilt under uppgiftsområdet Hemvårdsverksamhet

** Kostnaden fås fram genom verksamhetsbidraget/antalet levererade portioner.

*** Institutionslunch infördes 2019 (beskattningsbar förmån)

Verksamhetsplan 2024–2025

- Ingen större förändring av verksamheten planeras, dock utvärderas behovet av vegetarisk kost varje termin
- Verksamhetens kostnader planeras hållas på samma nivå under verksamhetsplanens år, men kan stiga på grund av fler barn och klienter eller ökade livsmedelskostnader.
- Centralköket anpassar sin matlagning till rådande behov och önskemål för de olika verksamheterna.

7.1.8 Bibliotek och kultur

Uppgiftsområdets verksamhet

I biblioteks- och kulturverksamheten ingår drivandet av biblioteks- och kulturverksamheten i kommunen. Dessutom fungerar bibliotekssekreteraren som redaktör för Getabladet och Getakommuns kontaktperson för Medborgarinstitutets.

Uppgiftsområdet tillhör centralförvaltningen som leds av kommundirektören. Budgetansvarig för uppgiftsområdet är bibliotekssekreteraren. Ledande förvaltningsorgan är kommunstyrelsen.

Intern kontroll

Tjänstemännen säkerställer den interna kontrollen av verksamhet genom att verksamheten följs upp regelbundet mot budget och sedermera rapporteras detta även till kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Slutligen följs verksamheten upp genom verksamhetsberättelser och bokslut.

Kommunen har upprättat ett registerbiträdesavtal om behandling av personuppgifter i det gemensamma bibliotekssystemet för Åland i enlighet med EU:s dataskyddsförordning 2016/679 av den 27 april 2016 för bibliotekets räkning.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
KOSTNADER	-43 869	-43 000	-44 846
VERKSAMHETS BIDRAG Summa	-43 869	-43 000	-44 846
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-43 869	-43 000	-44 846
Interna poster			
KOSTNADER	-9 499	-9 753	-8 662
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-9 499	-9 753	-8 662
TOTALT	-53 367	-52 753	-53 508

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om -45 000€ och förslaget ligger enligt ram.

Kulturhörnans förverkligande i biblioteket fortgår med färdigställande av det rum som tidigare varit vaktmästarnas då arbetet under 2022 inte har kunnat färdigställas i sin helhet.

Medborgarinstitutet delfinansieras genom en särskild landskapsandel (se resultaträkningen för exakt belopp).

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Om Mariehamns stad beslutar att kommunbiblioteken ska vara med och bekosta e-tjänsterna (utlåning av e-böcker, ljudböcker etc.) under år 2023 kommer tilläggsmedel att behövas.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

Biblioteket

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Att driva ett trivsamt bibliotek med god service genom att tillfredsställa läsarna med litteratur och tidskrifter så långt som möjligt.• Biblioteket fungerar som ett skolbibliotek och skall uppmuntra barnen till läsning och lärande. Biblioteket skall även vara en läsinspiratör för de minsta barnen på daghemmet Kotten.• Biblioteket skall fungera som en lugn studieplats. Men även tillhandahålla möjlighet för kommunens innevånare, sommargäster och besökare att få tillgång till internet.	<ul style="list-style-type: none">• Biblioteket håller öppet tisdagar kl.16-20 och torsdagar kl. 13-17.• Bibliotekssekreteraren sköter inköp och skötsel av böcker, och tar hand om boktransporten (dvs. lån mellan alla bibliotek på Åland).• Bibliotekssekreteraren håller bokprat med skolans elever och sagostunder för daghemmet Kottens barn. Förskolebarnen kommer på besök till biblioteket. Daghemmet Kotten får även bokpåsar levererade en gång i kvartalet för hemlån. Detta för att uppmuntra föräldrarnas läsande för sina barn.• Lånedator finns, och även WIFI är tillgängligt, för biblioteksgästerna.• Fortbildning och nätverkande ordnas för bibliotekssekreteraren.

Medborgarinstitutet

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Verksamheten ska stöda och uppmuntra vuxenutbildningen genom Medborgarinstitutet.	<ul style="list-style-type: none">• Bibliotekssekreteraren är kommunens kontaktperson för Medborgarinstitutet.• Informera om aktuella Mediskurser i Getabladet samt på Geta medis på FB.• Kurser för allmänheten ordnas i kommunen under verksamhetsåret

Allmän kulturverksamhet

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> Anordna kulturaktiviteter och med känsla och omsorg stödja bevarandet av sådant som är viktigt för Geta. För midsommarfirande och Getadagen föreslås samma arrangemang som under 2022 med samarbete mellan frivilliga organisationer och kommunen. Kulturarbetsgruppen fortsätter sitt uppdrag att verkställa konceptet "Kulturhörnan". Fortsätta klippbokskvällar för allmänheten. 	<ul style="list-style-type: none"> Anordna utställningar med konst och hantverk. Anordna kulturkvällar. Bibliotekssekreteraren samordnar evenemanget Kura gryning och Kura skymning. Stödja föreningar, grupper och individer som arbetar för bevarandet av lokalkulturen. Stödja midsommarfirande och/eller Getadagen medels annonsering. Sammanställa Getabladet, 4 st. Kulturarbetsgruppen stödjer arbetet med "Kulturhörnan" i biblioteket, vilken ingår i den ordinarie verksamhet. Kungöra på sociala medier evenemang som händer, t ex klippbokskvällarna, utställningar etc. De IF Start kläder och prylar som har efterlämnats i deras gamla lokaler vid idrottsplatsen har tagits omhand och magasineras för tillfället i väntan på iordningställande av lokal.

Investeringar

Inga investeringar planeras under verksamhetsåret.

Nyckeltal

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Tjänstemannabeslut bibliotekssekr.	2	3	2	4	4
Antal titlar	9 400	8 895	8 857	9 854	9 830
Inköpta titlar	180	188	204	163	196
Varav barn- och ungdom	65	59	122	76	
Varav vuxna	115	129	82	87	
Antal utlån/invånare	7,44	7,45	8,6	8,1	7,8
Antal utlån	3 700	3 718	4297	4 089	3 879
Antal låntagare	140	136	132	141	139
Under 18 år	46	45	45	44	42
Över 18 år	94	91	87	97	97
Besök (ÅSUB)	1 500	1 645	1 883	2 781	1 200
Kostnad ny litteratur	-6 500	-5 318	-4 772	-4 352	-6 109
Kostnad ny litteratur per antal utlån	-1,76	-1,43	-1,12	-1,06	-1,57
Kostnad ny litteratur per låntagare	-46,43	-39,10	-36,15	-30,87	-43,95

Medborgarinstitutet

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Kostnad (efter intäkter)	-8 907	-10 471	-9 221	-10 063	-10 063
Kurser planerade i Geta	20	22	17		
Antal förverkligade kurser	20	14	11	6	5
Getabornas deltagande (antal)	100	102	121	46	62
Kurser ordnade i Geta	50	52	53	1	8
Kurser i andra kommuner	50	50	68	45	54

Verksamhetsplan 2024–2025

- Några större ekonomiska åtgärder planeras inte de kommande åren.
- Uppdatering av möbler och inventarier fortsätter enligt behov.
- Verksamheten planeras att fortsätta i nuvarande form.
- Biblioteket håller öppet för allmänheten och fortsätter med skolbiblioteksverksamheten samt fortsätter samarbetet med daghemmet Kotten.

7.1.9 Avfallshantering

Uppgiftsområdets verksamhet

Från och med år 2021 är uppgiftsområdet Avfallshantering även budgetmässigt beläget under kommunstyrelsen. Uppgiftsområdet omfattar kommunalt avfallsansvar i enlighet med Landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallsslag. Verksamheten regleras även i lokal avfallsplan och -föreskrifter. Kommunstyrelsen fungerar som avfallsmyndighet och centralkansliet administrerar kommunens avfallshantering. I Geta kommuns avfallshantering finns även kommunens återvinningscentral i Olofsnäs där också den gamla deponin finns.

Kommundirektören är budgetansvarig, tar tjänstemannabeslut i avfallsärenden och är föredragare i kommunstyrelsen. Kommundirektören bistås i beredningen av ärenden av centralkansliets tjänstemän.

Uppgiftsområdet är uppdelat i två kostnadsställen; verksamheten och fastigheten. Att kostnadsstället för återvinningscentralens fastighet nu återfinns under kommunstyrelsens ansvarsområde innebär att kommundirektören är budgetansvarig för kostnadsstället emedan kommunteknikern fortsättningsvis är ansvarig för drift samt ordnande av skötsel och underhåll av fastigheten. Ett nära samarbete mellan kommuntekniker och kommundirektör förutsätts därför och samråd skall gälla vid underhållsarbeten och prioriteringsordningar. Ärenden som gäller återvinningscentralens fastighet föredras i byggnadstekniska nämnden.

Intern kontroll

Kommundirektören har hand om personalärenden och övervakar att kommunens personalpolicy och övriga instruktioner gällande personalen och anställningar följs. För närvarande har kommunen 1 person anställd (deltid) vid kommunens återvinningscentral i Olofsnäs.

Kommundirektören ansvarar för att anskaffningar görs i enlighet med budget, verksamhetsmål/-åtgärder och kommunens riktlinjer.

Ärendehandlingar och tjänstemannaprotokoll förvaras både i kansliets arkiv och på kommunens server. Att beslutsprotokoll och ärendehandlingar förvaras på ett rättssäkert sätt ansvarar kommundirektören för. Kommundirektören ansvarar för att avtal inom ansvarsområdet följs upp och håller koll på avtalstider. Avtalen/kontrakten kontrolleras 1 ggr/år.

Kommunstyrelsen och centralkansliets tjänstemän säkerställer den interna kontrollen av verksamheten genom:

- Budgetuppföljningar
- Följa lagar och förordningar
- Skriva ner rutiner och uppdatera efter behov

Budgeten följs upp kontinuerligt av kommundirektören och ekonomen för de två kostnadsställena inom uppgiftsområdet. Uppföljningen görs och presenteras för styrelsen regelbundet.

Ett nära samarbete upprätthålls med byggnadsinspektören och kommunteknikern.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">Behålla en självständig avfallsmyndighet.Upprätthålla en folkligt förankrad och väl fungerande avfallshanteringsystem.Minimera påverkan på miljön genom en avfallshantering som är så flexibel som möjligt för kommunens invånare, men som samtidigt premierar sortering, återvinnning och återbruk av material.Fortsätta anpassa verksamheten till den nya avfallslagstiftningen och revideringar av den.Kommunen eftersträvar att avfallssystemet skall vara helt självfinansierat (inkl. interna kostnader och avskrivningar). Målet är att detta uppnås inom mandatperioden.Under året ska kommunen i enlighet med ny avfallsförordning kontrollera hur fastighetsinnehavare hanteras sitt bioavfall.Anpassa verksamheten för att ta emot textil enligt EU krav från år 2025.	<ul style="list-style-type: none">Kontinuerligt informera om kommunens avfallssystem.Avfallsplanen och eller avfallsföreskrifter ses över vid behov.Aktivt agera mot fall av dumpade sopor och förfulande skrotmiljöer i eller närheten av bykärnor.Uppdatera befintliga instruktioner och styrdokument vid behov.Gamla avstjälningsplatsen kontrolleras tillsammans med ÅMHM.Nytt miljötilstånd för återvinningscentralen i Olofsnäs. (anhållan har lämnats in men beslut har ej inkommit från ÅMHM ännu).Samla in från de avfallstransportsentreprenörer som är aktiva i kommunen statistik för både kommunens fastigheter samt för den fastighetsnära hämtningen. Samma statistik kommer även att efterfrågas från aktuella slamtömningsentreprenörer som har hand den kommunala (från reningsverket) och fastighetsnära slamtömingen.Utreda om det är möjligt för kommunen att kontrollera att de som lämnar avfall på Geta ÅVC har betalat avfallsgrundavgiften.I samarbete med tekniska ska en enkät skickas ut till fastighetsägare i Geta för att kontrollera bland annat hur bioavfallet hanteras.I samarbete med övriga kommuner aktivt delta i diskussionerna om hur textilavfall ska hanteras på Åland.

Investeringar

Inga investeringar planeras.

Nyckeltal

Avfallsstatistik

	Plan 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Mängd avfall från Geta ÅVC (kg)	120 000	124 498	116 232	96 853	98 232
Mängd per invånare (kg)	252	247	228	195	191
Mängd avfall från kommunens fastigheter (kg)	32 000	32 350	33 235	30 507	27 247
Borttransportkostnader ÅVC	-49 705	-50 974	-46 807	-38 438	-32 229
Borttransportkostnad ÅVC avfall / kg	-2,41	-2,21	-2,48	-2,51	-3,05

Verksamhetsplan 2024–2025

- Geta ÅVC anpassas till eventuella nya krav på återvinning och transport av avfall. Även gamla avstjälningsplatsen kontrolleras regelbundet i samarbete med ÅMHM.
- På basen av svaren från enkäten kan behov uppstå att ändra på verksamheten, t.ex. att ta emot bioavfall eller trädgårdsavfall.
- Innan år 2025 ska åländska avfallsmyndigheter ta emot textil vid ÅVC.

Investeringsplan 2024–2025

- Inga planerade större investeringar eller ekonomiska satsningar planeras.

7.2 Byggnadstillsyn och kommunal teknik

Byggnadstekniska nämnden fungerar som både teknisk nämnd samt som övervaknings- och tillståndsmyndighet för byggnads- och miljöärenden. Nämnden behandlar även detaljplanefrågor. Under nämnden finns det en tjänst som kommuntekniker och en tjänst som byggnadsinspektör inrättat, båda deltid om 40 % av heltid. Både byggnadsinspektören och kommunteknikern är föredragande i nämnden. För tillfället är samma person anställd som både kommuntekniker och byggnadsinspektör. Under nämnden återfinns också en 15 % byråsekreterartjänst (del av kansliets byråsekreterartjänst) och en tjänst som fastighetsskötare som är ordinarie 80 % av heltid. Därutöver brukar kommunen ibland anställa extra personal inom fastighetsskötseln beroende på säsong och mängd underhållsarbete.

Intern kontroll

Redogörelsen för den interna kontrollen inkluderar alla uppgiftsområden inom nämndens ansvarsområden.

Kommundirektören har hand om personalärenden och övervakar att kommunens personalpolicy och övriga instruktioner gällande personalen och anställningar inom byggnadstekniska nämnden följs. Kommunteknikern och byggnadsinspektören ansvarar för att deras arbete präglas av objektivitet och rättssäkerhet. När det gäller utvärdering av befattningar och uppgiftsbaserade löner för arbetstagare/tjänstemän brukar en översyn utföras när det blir aktuellt med rekrytering till en ordinarie befattning eller när uppgifter eller ansvarsområden för en arbetstagare/tjänsteman ändras eller läggs till. Förmånerna är likställda för all personal inom nämnden. Det samma gäller semesterperiod m.m.

Byggnadsinspektören och kommunteknikern ansvarar för att anskaffningar inom respektive tjänstemans ansvarsområden görs i enlighet med budget, verksamhetsmål/-åtgärder och kommunens riktlinjer.

Ärendehandlingar och protokoll förvaras både i tjänstemännens arbetsrum och i kansliets arkiv. Protokoll över tjänstemannabeslut och nämndmöten finns även elektroniskt på kommunens server. Att besluts- och nämndprotokoll och ärendehandlingar förvaras på ett rättssäkert sätt ansvarar kommunteknikern och byggnadsinspektören för. Respektive tjänsteman ansvarar för att avtal inom deras ansvarsområden följs upp och håller koll på avtalstider. Avtalen/kontrakten kontrolleras 1 ggr/år.

Nämnden och tjänstemännen säkerställer den interna kontrollen av verksamhet genom:

- Budgetuppföljningar
- Följa lagar och förordningar
- Skriva ner rutiner och uppdatera efter behov

Budgeten följs upp kontinuerligt av kommunteknikern för byggnader och anläggningar, vatten och avlopp samt trafikleder och allmänna områden och av byggnadsinspektören för byggnadstillsynen. Uppföljningen görs i realtid och presenteras för den byggnadstekniska nämnden regelbundet.

Byggnadsinspektionsverksamheten följs månatligen upp mot budget och därutöver upprätthålls ett nära samarbete mellan byggnadsinspektören, kommundirektören och kommunteknikern. Då behov finns fungerar byggnadsinspektören som vikarie för kommunteknikern och vice versa. Kommundirektören har även beredskap att vikariera kommunteknikern i vissa ärenden.

7.2.1 Byggnadstillsyn

Uppgiftsområdets verksamhet

Byggnadsinspektionen tillsammans med den byggnadstekniska nämnden är kommunens övervaknings- och tillståndsmyndighet för byggnads- och miljöärenden. Byggnadsinspektören är budgetansvarig föredragande för ärenden inom sitt ansvarsområde i byggnadstekniska nämnden. Kommunen upprätthåller en förhållandevis effektiv och förmånlig byggnadsinspektionsfunktion.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	13 679	13 500	13 500
KOSTNADER	-29 699	-33 342	-38 110
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-16 021	-19 842	-24 610
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-16 021	-19 842	-24 610
Interna poster			
KOSTNADER	-2 514	-3 276	-3 756
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-2 514	-3 276	-3 756
TOTALT	-18 535	-23 118	-28 366

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om -23 000€ och förslaget ligger 1 610€ över ram, främsta överskridningen beror på en beräknad lönehöjning på 5,1% jämfört med bokslut 2021.

Verksamheten fortgår som tidigare år och budgeteras därefter. Kostnader för bygglovshanteringsprogrammet ADAM beräknas stiga en aning (följer invånarantalet). Det planeras en införskaffning av Autocad till byggnadsinspektionen vilket underlättar hantering av ritningar samt möjliggör uppgörandet av ritningar för kommunens egna projekt. Medel för utbildning är nytt för året. I övrigt inga förändringar från tidigare år.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Nivån på verksamhetens intäkter är beroende av hur många bygglov som lämnas in och hur många ärenden som byggnadsinspektören hanterar. Nivån på kommunens allokerade resurser till byggnadsinspektionen, bemanningstimmarna och de låga kostnaderna innebär en effektiv förvaltning, men verksamheten är då beroende av att kommunens byggnadsinspektionsfunktion är bemannad av byggnadsinspektören enligt plan och att semester tas ut då kansliet vanligtvis håller stängt i juli månad. Verksamheten och beviljande av bygglov är således sårbar vid längre frånvaro eller längre avbrott.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

Byggnadstillsyn

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> Upprätthålla en effektiv och samhällsstödjande byggnadsinspektionsverksamhet. Upprätthålla en god, proaktiv och konstruktiv samarbetsmiljö mellan myndigheten, entreprenörer och kommuninvånare. Utreda möjligheten ett samarbete med annan kommun om tjänsten byggnadsinspektör. 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsätta kartläggningen av kommunens enskilda avlopp i samarbete med andra aktörer. Detta görs bland annat i samband med en enkät gällande avfallet. Den digitala hanteringen av bygglov (ADAM) utvecklas tillsammans med systemleverantören. Autocad införskaffas till kommunen för att underlätta hantering av ritningar mm. Det skickas en förfrågan till de norräländska kommunerna om det finns intresse om samarbete efter att nuvarande inspektör går i pension.

Investeringar

Inga investeringar planerade under året.

Nyckeltal

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Möten	6	6	6	9
Paragrafer	90	88	94	115
Ärenden				
Byggnadslov	30	29	34	34
Byggnadsanmälan	8	5	7	6
Avloppstillstånd	10	10	4	7
Undantagsärenden				
Syner	47	47	49	40
Utlåtanden				
Färdigställda	20	17	27	*
Beviljade byggnadstillstånd för nya bostäder	3	4	4	6
Färdigställda nya bostäder	4	2	4	6
Kostnad per bygglov & anmälan	-624	-471	- 538	-410

* Uppgift saknas i bokslut 2019

Verksamhetsplan 2024–2025

- I början av år 2024 går nuvarande byggnadsinspektör i pension vilket gör att en ersättare behöver sökas alternativt påbörja samarbete med annan kommun.

7.2.2 Byggnader och anläggningar

Uppgiftsområdets verksamhet

Verksamheten ansvarar för att fastigheterna hålls i ett gott skick, samtidigt som verksamheten måste vara hållbar avseende på såväl ekonomi och miljö. När det gäller de kommunala fastigheternas underhåll och drift förutsätts ett nära samarbete mellan kommuntekniker, fastighetsskötare och föreståndare/verksamhetsansvarig och samråd skall gälla vid underhållsarbeten och prioriteringsordningar.

Kommunteknikern är budgetansvarig för uppgiftsområdet och föredragande av ärenden i byggnadstekniska nämnden. Följande fastigheter omfattas:

- Geta skola samt gamla kommunkansliet (inkl. Folkhälsans gym)
- Daghemmet Kotten
- Kommunkansliet
- Lägenhetshusen vid Tallgården och Engården.
- Fastighetsskötselns lager och verkstad vid idrottsplanen samt carport vid Hemgården (ny)

Även ansvaret för återvinningscentralens fastighet och Hemgårdens fastighet och dess underhåll handhas av byggnadstekniska nämnden och dess personal. Kostnadsstället för återvinningscentralens och Hemgårdens fastigheter är dock belägna under uppgiftsområdena Avfallshantering respektive Hemservice och äldreomsorg och budgetansvaret ligger därför på kommundirektörens respektive föreståndaren på Hemgårdens axlar. Utöver det finns även en brandstation som går under brand- och räddningsnämnden.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	89 846	76 700	76 461
KOSTNADER	-238 250	-217 254	-216 572
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-148 403	-140 554	-140 111
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-65 350	-65 494	- 66 971
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-213 753	-206 048	-207 082
Interna poster			
INTÄKTER	198 601	182 803	209 286
KOSTNADER	-64 563	-58 357	-68 561
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	134 039	124 446	140 725
TOTALT	-79 715	-81 602	-66 357

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om -145 000€ och förslaget ligger 4 889€ under ram. Förslag till budget för uppgiftsområdet visar ett bättre verksamhetsbidrag än tidigare, vilket främst beror på att lokalvärden inom skolfastigheten flyttar till utbildningsverksamheten istället för att vara på fastigheten. Även om det är en minskning för lokalvärden så äts denna kostnadsminskning upp av ökade energikostnader då el- och oljekostnaderna (kommunkansliet har fortfarande oljeuppvärmning som huvudvärmekälla) har ökat drastiskt under senaste tiden samt att det budgeteras för ökade personalkostnader.

Det har även tillkommit ett nytt kostnadsställe i form av lagerfastigheten (som togs över och renoverades 2021) vid idrottsplatsen inklusive en carport vid Hemgårdens parkering. Lönerna

beräknas stiga med 5,1% jämfört med bokslut 2021 samt att fastighetsskötaren budgeteras för 100% istället för den ordinarie tiden på 80% under budgetåret. Även hyran för kanslifastigheten stiger. Den extra gårdskarlsresurs som budgeterats de senaste åren tas nu bort till budget 2023.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Störst risk är stigande el-, eller oljekostnader, akuta skador på kommunens fastigheter (ex. vattenläcka) eller om dyra tekniska inventarier eller maskiner går sönder.

Verksamhetsmässigt finns risker för kommunens byggnader vid extrema väderförhållanden, som exempelvis hårda stormar som kan innebära störningar på elnätet och skador på kommunens byggnader, anläggningar och inventarier. Beredningsplaner finns för sådana situationer och kommunen har erfarenhet hur man hanterar krissituationer efter stormen Alfridas framfart år 2019.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

Fastighetsskötseln, lager samt carport

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">Hålla lagerfastigheten samt carport i gott skick.Upprätthålla god driftsekonomi med långsiktiga ekonomiska lösningar i sikte.Ordna underhållet för fastigheterna så att god arbetsmiljö och -hälsa kan upprätthållas.Arbeta för att de fastigheternas elbehov minskar genom smarta energibesparande lösningar.Säkra ett ergonomiskt arbete och minimera risken att farliga situationer uppstår.Analysera möjligheten utvecklingen av tjänsten som tekniker.	<ul style="list-style-type: none">Regelbunden uppföljning av fastigheten.Utemiljöerna ska hållas i gott skick.Personalens behov och önskemål följs upp genom arbetet i arbetarskydds-kommissionen.Utskick med en förfrågan till de norrländska kommunerna om det finns intresse om samarbete efter att nuvarande tekniker och byggnadsinspektör går i pension.Utreda hur de kommunaltekniska ärendena ska skötas om endast tjänsten som byggnadsinspektör blir en köptjänst från annan kommun.

Skolfastigheten

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> • Överlämna lokalvården på skolfastigheten till utbildningsverksamheten. • Hålla fastigheten i gott skick. • Upprätthålla god driftsekonomi med långsiktiga ekonomiska lösningar i sikte. • Ordna underhållet för fastigheten så att god arbetsmiljö och -hälsa kan upprätthållas. • Minska elbehovet genom smarta investeringar • Säkra ett ergonomiskt arbete och minimera risken att farliga situationer uppstår. • Förbereda för solceller 	<ul style="list-style-type: none"> • Vara behjälplig enligt behov samt upprätthålla gott samarbete med skolföreståndaren för att garantera fastighets skick. • Regelbunden uppföljning av fastighetens skick och underhåll. • Underhållsplan för fastigheten beställs från extern aktör. • Belysningen byts ut efterhand till mer energisnåla armaturer och ljuskällor. • Årlig service av utrustning utförs enligt behov, och byte av köksutrustning och inköp av energisnålare alternativ för att minska energiförbrukningen för spis, ugn, kyl och frys genomförs då utrustning går sönder eller prestandan märkbart har försämrats. • Utemiljön ska hållas i gott skick. • Personalens behov och önskemål följs upp genom arbetet i arbetarskyddskommissionen. • Utredda och eventuellt upphandla installation av solceller år 2024.

Daghemsfastigheten

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> • Hålla fastigheten i gott skick. • Upprätthålla god driftsekonomi med långsiktiga ekonomiska lösningar i sikte. • Ordna underhållet för fastigheten så att god miljö och hälsa kan upprätthållas. • Minska elbehovet. • Säkra ett ergonomiskt arbete och minimera risken att farliga situationer uppstår. 	<ul style="list-style-type: none"> • Regelbunden uppföljning av fastighetens skick. • Underhållsplan för fastigheten beställs från extern aktör. • Belysningen byt ut efterhand till mer energisnåla armaturer och ljuskällor. • Årlig service av utrustning utförs enligt behov, och byte av köksutrustning och inköp av energisnålare alternativ för att minska energiförbrukningen för spis, ugn, kyl och frys genomförs då utrustning går sönder eller prestandan märkbart har försämrats. • Utemiljön ska hållas i gott skick. • Införskaffa ett uteförråd för leksaker och dylikt. • Nytt nät införskaffas till sandlådan. • Personalens behov och önskemål följs upp genom arbetet i arbetarskyddskommissionen.

Tallgården och Engården

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> Hålla fastigheten i gott skick. Upprätthålla god driftsekonomi med långsiktiga ekonomiska lösningar i sikte. Ordna underhållet för fastigheten så att god miljö och hälsa kan upprätthållas. Minska byggnadernas elbehov. Minimera risken att farliga situationer uppstår. Hålla en god kommunikation med hyresgästerna. Renovera lägenheter vid behov vid byte av hyresgäster. Fastigheternas luftvärmepumpar börjar bli uttjänta och byts ut när driftstörningar uppstår som kräver kostsamma reparationer. Hyresintäkterna ska täcka kostnader, avskrivningar och interna poster. 	<ul style="list-style-type: none"> Regelbunden uppföljning av fastighetens skick och underhåll. Underhållsplan för fastigheten beställs från extern aktör. Belysningen byts ut efterhand till mer energisnåla armaturer och ljuskällor. Service på hyresgästernas värmepumpar för att förlänga livslängden ordnas. De byts dock ut vid behov för att minska hyresgästens kostnader. Kontrollera fönsters och dörrars lister och huruvida de behöver bytas ut för att minska energikostnader både för kommunen samt hyresgästen. Justera utebelysningens tider under vinterhalvåret. Lägenheter ses över och ytrenoveras vid behov. Större renoveringar kräver investeringsanslag och om det behovet uppstår handlägger nämnden eventuella sådana projekt. Under året planeras målning av fasaden på Engården. Inga hyresregleringar planeras under året.

Kanslifastigheten

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> Ta i beaktande personalens behov om en god inomhusmiljö på bästa möjliga sätt. Kommunkansliet är inhyrt i gamla bankhuset. Kontorslokalerna ska vara ändamålsenliga för kommunkansliets verksamheter. Kommunkansliets inomhusklimat följs upp. Gamla kommunkansliets utrymmen (i skolan) hålls i gott skick och hyrs ut. Gamla kommunkansliets utrymmen i skolan används aktivt. Minska elbehovet i byggnaderna. 	<ul style="list-style-type: none"> Personalens behov och önskemål följs upp genom arbetet i arbetarskydds-kommissionen. Åtgärder koordineras med hyresvärden. Inomhusklimatet regleras beroende på årstid, behov av åtgärder meddelas till hyresvärden. Gamla kommunkansliets utrymmen vid Geta skola hyrs ut till Folkhälsan i Geta för gymverksamhet. De gamla kontorsutrymmena i det f.d. kommunkansliet, där nu fastighetsskötseln har arbetsbänkar, utryms och gör i ordning utrymmena används för biblioteks- och kulturverksamheten behov. Stänga av datorer då de inte används, dra ur utrustning som inte används dagligen som drar ström även i stand by-läge. Byta energislukande ljuskällor till energisnåla dito. Begära hyresvärden byta ut oljeuppvärmningen mot annan huvudvärmekälla.

Investeringar

Kostnadsställe	Summa	Motivering
Skolan	-15 000	Epoxygolv i skolköket ytrenoveras, alternativt läggs om, och ytskiktperpong läggs om

Nyckeltal

Tjänstemannabeslut tekniker

Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
20	6	5	28	16

Hysesinkomster

	Budget 2023	Budget 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Tallgården	33 000	33 599	34 129	31 446	29 481
Engården	33 500	35 078	34 736	31 188	29 077
Hemgården	52 000	45 030	47 475	55 449	50 637
Kansliet, gym	9 961	9 960	10 347	7 665	4 845

Verksamhetsbidrag per kostnadsställe

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Fastighetsskötsel	-97 367	-85 035	-99 322
Skolfastigheten	-83 085	-82 060	-51 488
Daghemsfastigheten	-16 025	-15 708	-17 688
Tallgården	25 017	23 050	19 600
Engården	33 122	28 600	25 250
Kommunkansli	-10 065	-9 401	-10 563
Lagerfastigheten (ny)			-5 900

Elförbrukning per elmätare

Elmätare	Förbrukning kWh 1.7.2021-30.6.2022
Avloppspump	67
Brandstation	21 190
Daghemmet Kotten	49 244
Engården (allmän belysning)	2 368
F.d. Östergeta vattenledning	2 020
Geta skola	179 816
Hemgården fastighet	31 737
Hemgården Servicehus	77 524
Kansli	12 605
Lagerfastigheten	9 697
Reningsverket	12 177
Tallgården (allmän belysning)	2 224
ÅVC	1 229
Totalt förbrukning, kWh	401 900

Verksamhetsplan 2024–2025

Arbeta för en mer hållbar verksamhet genom att minska energibehovet, bland annat att installera solceller på kommunens egna fastigheter samt att följa de underhållsplaner som tas fram av extern aktör.

Investeringsplan 2024–2025

- År 2024, Skolan: solpaneler, kostnad 50 000 €
- År 2024, Skolan: inköp av ny skurmaskin, kostnad 8 000€
- År 2024, Engården: tvätt och målning av fastighetens fasad, kostnad 23 000€

7.2.3 Vatten och avlopp

Uppgiftsområdets verksamhet

Uppgiftsområdet omfattar planering, skötsel och underhåll av det kommunala vatten- och avloppsledningsnätet. Kommunteknikern är budgetansvarig och ansvarig för verksamheten inför byggnadstekniska nämnden.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	64 522	59 000	108 000
KOSTNADER	-48 400	-50 160	-89 070
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	16 122	8 840	18 930
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-21 446	-30 862	-35 475
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-5 324	-22 022	-16 545
Interna poster			
INTÄKTER	2 791	2 042	2 672
KOSTNADER	-18 707	-19 849	-49 345
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-15 916	-17 807	-46 673
TOTALT	-21 239	-39 829	-63 218

Uppgiftsområdet har tilldelats en ram om 20 000€ och förslaget ligger 1 070€ över tilldelad ram. Förslaget till budget för uppgiftsområdet visar ett förbättrat verksamhetsbidrag för driften jämfört med bokslut för 2021 och budget 2022. Största ökningen på kostnadsidan är inköp av vatten men där följer även intäkterna i stor grad. I bokslut 2021 var läckaget 23% och målet är att läckaget ska minska drastisk.

Ålands Vatten har aviserat att en 7% höjning av avgiften för inköp av vatten. Kommunen har dock inte budgeterat för en höjning då marginalen ännu är tillräcklig för driften, dock inte för avskrivningarna. Snitten ligger med en extern vinst på 0,69€ per kubik endast för vattnet, och utöver detta kommer grundavgifter och mätarhyror som intäkt.

För avloppets del är det inte några större förändringar. Minska inläckaget av dagvatten i kommunens avloppssystem är fortfarande en prioriterad fråga.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Stora kostnader kan uppstå vid vattenläckor och problem med reningsverket. Vissa av vattenledningarna är gamla och risk för läckor finns därmed, men riskerna är svåra att specificera eller kvantifiera. Gällande avloppsdelen är det störst risk för problem med reningsverket, vilket i så fall orsakar kostnadsdrivande slamtömningskostnader. Likaså kan någon komponent gå sönder men dessa kostnader är ännu dock måttliga.

Vattenförsörjningen i Geta kommun är till stora delar beroende av centrala arrangemang och samarbete. Vattnet köps in från Ålands Vatten Ab och kommunen är delägare i bolaget. I kommunen har det under flera år pågått, och pågår ännu, arbeten med utvidgning av vattenledningsnätet. Kommunens vattenverk har nu närmare 300 vattenabonnenter. Risker för kommunens vattenförsörjning hänger ihop med om något händer med Ålands Vattens vattenförsörjning; exempelvis kan det uppkomma en krissituation vid förgiftning av vattnet från någon av Ålands Vattens vattenkällor. Vid en sådan kris finns beredskapsplan som är insatt i Geta kommuns beredskapsplan för normala och undantagsförhållanden kommunen. Vid störningar i vattenförsörjningen ordnas vattendistributionen från de lokala vattenbolag som finns i Geta (framförallt Vestergeta vatten).

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

Vattendistribution

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Expandera vattenledningsnätverket på ett ekonomiskt rättvist sätt.• Trygga en god vattendistribution och driftsekonomi.• Samarbete med både gamla och nya privata vattensammanslutningar i kommunen• Kontinuerligt underhåll av vattenverkets anläggningar och åtgärdande av problem i vattenledningsnätet vid tillfälle.• Fortsätta VA-samarbetet med Ålands Vatten• Framtida införande av digitalt avläsningsbara vattenmätare.	<ul style="list-style-type: none">• Gamla ledningsetapper byts ut vid tillfälle.• Underhåll och åtgärdande av problem i ledningsnätet ordnas vid behov.• Bygga ut stamledning till södra Snäckö.• God kommunikation med vattenintressenter, såsom enskilda abonnenter och vattensammanslutningar.• Samarbete med Långö Vatten för övertagning av deras stamledningsnät.• Övertagandet av Havsviddens lokala ledningsnät verkställs och ev. samarbete med Havsviddens lokala fastighetsskötarsressurs utreds• Alla nya abonnenter på Havsvidden finns med i kommunens vattenavläsningsregister• Utredda möjligheten att ha vattenmätare med digital avläsning (i samarbete med Ålands Vatten) och ta fram en projektplan för pilotprojekt.

Reningsverket

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none">• Maximera reningseffekt och minimera bräddningar.• Hålla en god driftsekonomi• Minska läckage av dagvatten i avloppsledningarna.• Utredda avloppsbehovet bland medborgarna.	<ul style="list-style-type: none">• Kontinuerlig uppföljning och underhåll av avloppsnätet och -anläggningarna upprätthålls.• Övervaka reningsverket enligt det övervakningssystem som implementerats under år 2020.• Åtgärda inläckage av dagvatten i avloppssystemet inom driftbudgetens ramar.• I samband med ett utskick med frågor till allmänheten gällande avfallshanteringen inkluderas även frågor gällande avlopp i enkäten. Utöver frågan vad fastigheten har för avlopp idag ska även önskemål i framtiden begäras in för att bättre kunna planera utvecklingen av avloppsnätet.

VA-samarbetet via Ålands Vatten

Ålands Vatten Ab och kommunerna har överenskommit att bedriva ett VA-samarbete under perioden 01.02.2019-31.01.2023 med möjlighet till förlängning. Perioden 01.02.2023-31.01.2024 blir således det femte verksamhetsåret. Geta kommun deltar aktivt i samarbetet och anser att det är viktigt för utvecklingen av kommunernas VA-verksamhet, samarbetsformer och koordinering.

Investeringar

Kostnadsställe	Summa	Motivering
Vatten	-10 000	Utbyte och förbättring av befintliga stammar. Detta anslag behövs för att kontinuerligt minska vattenspillet/-läckaget samt ha möjlighet att reparera och förnya gamla stammar.
Vatten	-52 000	Övertagande av Långö Vatten, varav -21 000€ (40%) är en direkt kostnad för kommunen och -31 000€ (60%) bokas som anslutningsavgifter.
Vatten	-17 000	Övertagande av befintlig ledning, Snäckö, varav 6 000 bokas som anslutningsavgift och 11 000€ betalas direkt av kommunen till ägarna.
Vatten	-74 800	Utbyggnad av vattenledningsnätet på Snäckö etapp 3. Kostnad: 74 800 euro. Anslutningsavgiften ska vara likställd med den anslutningsavgift som övriga Snäckö.

Nyckeltal

Vattendistribution

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Inköpt (€)	70 700	25 367	27 127	27 104	26 302
Inköpt (m ³)	54 000	24 628	23 102	32 437	22 807
Debiterat (m ³) *	52 411	18 859	17 140	19 913	20 061
Debiterat (€)	96 600	52 324	44 833	44 382	41 355
Invånare	497	505	509	501	514
Anslutningar	360	234	224	219	198
Läckage (%)	23	23	26	7	12

*Inbegriper 9 st. interna anslutningar.

Avloppsrening

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Avloppsvatten (m ³)	12 000	13 036	12 780	12 030	4 913
Debiterat (m ³)	3 900	3 903	2 149		
Slamvolym (m ³)	81	82	114	94	83
Kemikalie (m ³)	0,5	0,75	1	2,41	0,98

Verksamhetsplan 2024–2025

Underhållet och driften av VA-anläggningarna under kommande år planeras hållas på samma nivå. Viss ökning av behov av resurser kan ske framöver då det under flera år pågått (och kommer att pågå) en omfattande utbyggnad kommunens vattenledningsnät.

På basen av enkäten till medborgarna som planeras under år 2022 görs det upp en plan för att eventuellt utveckla avloppsnätet.

VA-samarbetet med Ålands Vatten planeras fortgå så länge projektet fortsätter.

Investeringsplan 2024–2025

- 2024: Utbyggnad av vattenledningsnätet på Östra Isaksö. Kostnad: 30 000 euro.
- 2024: Pilotprojekt med digital avläsning av vattenmätare, kostnad ca 14 000€.

7.2.4 Trafikleder och allmänna områden

Uppgiftsområdets verksamhet

Området omfattar skötsel och anläggande av kommunens vägnät samt underhåll av kommunens allmänna områden och hamnar. Kommunteknikern är budgetansvarig och ansvarig för verksamheten inför nämnden.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	1 069	1 100	800
KOSTNADER	-42 287	-40 100	-50 750
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-41 218	-39 000	-49 950
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-8 170	-20 425	- 27 675
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-49 388	-59 425	-77 625
Interna poster			
KOSTNADER	-14 800	-14 231	-25 027
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-14 800	-14 231	-25 027
TOTALT	-64 188	-73 656	-102 652

Förslag till budget för uppgiftsområdet visar totalt en relativt stor överskridning av ram med 10 950€. Detta beror främst på ökande bränslekostnader då de entreprenörer som anlitas är främst fordonsberoende och därav förväntas höjda kostnader för tjänsterna. Landskapet har även aviserat höjda kostnader för t ex sand. Intäkterna planeras minska då kommunen ämnar arrendera ut Lökholmens brygga till annan aktör som då kommer att handha uthyrningen av båtplatser.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Största risken för dyrare drift är utan tvekan rika snömängder som i sådana fall ökar plogningskostnaderna, som står för lejonparten av hela uppgiftsområdets driftkostnader. Även kostnaderna för underhåll av kommunens grusvägar är till viss del svårbedömda då de kan behöva ha mer underhåll vissa år jämfört med andra.

Riskerna inom uppgiftsområdets verksamheter är framförallt förknippade med miljö- och väderfaktorer. Kraftiga oväder och stormar kan förstöra vandringsstigar och kommunens allmänna områden. Likaså miljöförstöring.

Kraftiga isar och stormar kan gå hårt åt kommunens bryggor vid Lökholmen och Knutnäs. Kommunen har erfarenhet från stormen Alfrida om hur nerfallna träd på kommunala vägar och områden hanteras och hur kommunens vandringsstigar i skog och mark röjs upp.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

Kommunens vägnät

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> Hålla kommunens vägar i ett godtagbart skick. Hålla god driftsekonomi. Underhållsåtgärder sker i huvudsak efter behov. Se till att Dånösundsbrons trädäck är i godtagbart skick- 	<ul style="list-style-type: none"> Snöröjning sköts enligt entreprenadavtal med snöröjningsentreprenör. Fastighetsskötaren sköter om fastigheternas halkbekämpning och snöröjning under normal arbetstid. Hyvling och underhåll av kommunens grusvägar med särskilt fokus på Snäckö- och Ramsdalsvägen. Röjning av kommunalvägarnas vägområden enligt behov Genomgång av räddningsvägar och ta bort hinder (bland annat träd som kan ramla över vägen). Sopning av kommunens asfaltvägar och G/C-vägen invid Getavägen enligt behov på våren. Förbättring av Snäckövägen. Dånösundsbrons trädäcks skick kontrolleras en gång per månad av kommunteknikern. Starta projekt i samarbete med Ålands landskapsregering om bygge av ny Dånösundsbro.

Parker, hamnar och allmänna områden

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> Förse invånarna med en god grönmiljö. Uppmuntra till användning av kommunens naturstigar. Byggnadstekniska nämnden utarrenderar Lökholmens brygga med båtplatser och uppläggningsplatser. 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsätta satsa resurser på vandringsstigarna. Nya informationsskyltar sätts upp på Medeltidsstigen. Vandringsstigarna underhålls särskilt under sommarmånaderna då det är störst tryck på dem. Knutnäs badstrand hålls i gott skick, och kontrolleras särskilt på våren in för badsäsongen. Knutnäs badstrands bryggor byts ut. Byggnadstekniska nämnden verkställer utarrendering av Lökholmens brygga med båtplatser och uppläggningsplatser.

Investeringar

Under året påbörjas samarbetet med Ålands landskapsregering gällande byggnation av en ny Dånösundsbro. Landskapsregeringen projekterar och upphandlar entreprenaden. Det är kommunen som betalar entreprenören och landskapet ersätter kommunen för motsvarande summa vilket innebär att det inte blir någon kostnad för kommunen, dock behöver kommunen ha en god likviditet och beräkna att ha runt 200 000€ i likviditet utöver den vanliga driftlikviditeten. Kommunen har en kreditlimit men målet är att den inte ska behöva användas, utan en god planering bör innebära att den inte behöver användas. Projektet kommer att pågå under flera år.

Kommunen planerar även att sälja fastigheten Ribacken under verksamhetsåret om inte försäljningen redan utförs under år 2022 (försäljningen finns även i budget 2022).

Kostnadsställe	Summa	Motivering
Trafikleder	-10 000	Förbättring av Snäckövägen.
Trafikleder	-10 000	Asfaltering av Hemgårdsvägen.
Allmänna områden	-8 000	Förbättrande av området kring multisportarenan.
Allmänna områden	-25 000	Uppdatering av Knutnäs bryggor.
Byggnation av ny Dånösundsbro	-0	Ålands landskapsregering i samarbete med Geta kommun upphandlar byggnation av en ny Dånösundsbro

Nyckeltal

Underhåll av allmänna vägar

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Kostnader	-43 100	-35 698	-27 760	-45 328	-39 449
Kostnad per meter	-3,29	-3,08	-2,13	-3,47	-3,02

Verksamhetsplan 2024–2025

- Fortsatt samarbete med Ålands landskapsregering gällande bygge av ny Dånösundsbro.

Investeringsplan 2024–2025

- Fortsatt samarbete med Ålands landskapsregering gällande bygge av ny Dånösundsbro.
- 2024: Utredning gällande GC-väg Gamla Byvägen, kostnad: 5 000€
- 2025: Grundförbättring och asfaltering av Snäckövägen, 230 000€
- 2025: Grundförbättring och asfaltering av Knutnäsvägen, 171 000€
- 2025: Grundförbättring och asfaltering av Ramsdalsvägen, 200 000€

7.3 Gemensamma brand- och räddningsnämnden

Nämndens verksamhet

Geta kommun samverkar med nio landskommuner med Jomala kommun som huvudman över en gemensam räddningschef, en brandinspektör, en brandmästare och gemensam räddningsnämnd - vilket också numera innefattar befolkningsskyddet där tjänstemännen inom brand- och räddningsväsendet utgör en koordinator.

Räddningschefen är föredragande i nämnden samt budgetansvarig.

Resultatområdet omfattar omhändertagandet av brand och räddningsväsendet samt befolkningsskyddet i kommunen. Därtill trygga kommuninvånarnas säkerhet genom att upprätthålla beredskap för räddningsinsats för oförutsedd händelse.

Den operativa funktionen består av upprättande för räddningsledarfunktionen emedan den lokala operativa styrkan är ett avtal mellan kommunen och kommunens avtalsbrandkår Geta FBK.

Den förbyggande verksamheten innefatta uppgifter som lagstadgad brandsyn och i samarbete med kommunens byggnadsinspektion ibruktagnings-, slut- och kanalsyn för eldstad gällande fastigheter.

Information och utbildningsverksamhet inom kommunens verksamhetsområden.

Intern kontroll

Uppföljning av ekonomi genom kontinuerlig rapportering, större avvikelser för kännedom upptas i den gemensamma räddningsnämnden och vid behov vidare till Geta kommun.

Den gemensamma räddningsnämnden och tjänstemännen säkerställer den interna kontrollen av verksamhet genom verksamhetsberättelse och bokslut i vilken det ingår uppgifter om förebyggande arbete samt över det operativa händelserna.

Räddningschefens ersättare vid frånvaro är brandinspektören vilka lyder under huvudmannen Jomala kommun i personalfrågor och IT handhavande.

Anskaffningar inom kommunen upptas inför budget samt upphandlas enligt direktiv och anvisningar.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	3 586		1 350
KOSTNADER	-36 195	-36 295	-32 812
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-32 609	-36 295	- 31 462
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-24 946	-24 946	- 7 218
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-57 555	-61 241	-38 680
Interna poster			
KOSTNADER	-5 057	-4 221	-4 956
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-5 057	-4 221	-4 956
TOTALT	-62 612	-65 462	-43 636

Nämnden ska i sitt budgetarbete beakta vad som framkommer av Geta kommunstyrelsen givna budgetdirektiv. Ramen för 2023 är -28 500 euro. Nämnden har äskat om -31 462 euro vilket är 2 962 euro över ram.

I ramen för RÅL har upptagits ett anslag om 75% av heltid för tjänsten som brandmästare vilket inkluderas i ramen för brand- och räddningsväsendet 7111. Getas ökade kostnader beräknas till 437 euro vilket inkluderar förutom brandmästartjänsten även lönejusteringar samt utbyte av material i vagnen för utbildning. Övrig ökning är till största delen den stigande prisbilden för el- och bränslekostnader. Ersättningen enligt avtal till kommunens avtalsbrandkår Geta FBK bibehålls oförändrat om 6 600 euro.

Geta kommuns andel för RÅL-samarbetet beräknas förändra till en del om 3,39 % (3,48 %).

I budgetförslagets driftdel har beaktats de nödvändiga anskaffningarna för kommunens avtalsbrandkår för att upprätthålla drift av verksamheten.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Budget lagd att fler eller större oförutsedda händelser får en direkt påverkan för kostnadssidan samt till ett ökat underhåll för materiel och resurser för kommunens avtalsbrandkår Geta FBK.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

Brand- och räddningsväsendet

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> I samråd med kommunens avtalsbrandkår och med hänsyn till tillgängliga budgetmedel göra anskaffningar vilket möjliggör fortsatt hög kvalitet på brand- och räddningsmaterialet. Stödja kommunens brandkår på så sätt att verksamheten kan fortgå och återväxt tryggas. Fortgå med målsättningarna i antaget servicenivåbeslut. Verkställa brandsyn i flerbostadshus. Att eleverna i kommunens skola erhåller vetskap och kunskap om utrymning av byggnad. Information/utbildning för kommunens äldreomsorg. 	<ul style="list-style-type: none"> Upprätthålla goda och nära kontakter med kommunens brandkår. I samråd med brandkåren och med hänsyn till tillgängliga budgetmedel göra anskaffningar och upprätthålla god kvalitet på brand- och räddningsmaterial. Utföra praktisk utrymningsövning i skolan. Utföra brandsyn i flerbostadshus. Utföra utrymningsövning i skolan. Utföra information/utbildning för kommunens äldreomsorg.

Befolkningsskyddet

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> Utreda modernisering av utrustningen för alarmering i kommunen Revidering av sektorplan 	<ul style="list-style-type: none"> Framta förslag till modernisering av utrustning för alarmeringen i kommunen. Verkställa revidering av sektorplan

Brandstationen fastighet

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> • Upprätthålla drift av brandstation. • Asfaltering av plan 	<ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning av drift. • Vid beviljande av medel verkställa asfaltering av plan.

Investeringar

Investeringar planeras inte under året.

Nyckeltal

	Plan 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Brandsyn	4	2	2	4	0
Byggnadssyn	30	36	30	25	25
Sotning	100	87	72	119	141

	BOKSLUT 2020	BUDGET 2021 med ändringar	Budget 2022
Brand och räddningsväsendet	-16 183	-25 487	-28 795
Befolkningsskyddet	-403	-2 837	-3 465
Brandstationens fastighet	-4 228	-3 951	-4 035
Totalt	-20 814	-32 275	-36 295

Verksamhetsplan 2024–2025

- Upprätthålla brandkårens utrustning och manskapsnumerär vid minst nuläget, samt särskilt beakta behovet av skolning och utbildning.
- Fortgå med målsättningarna i antaget servicenivåbeslut 2022–2025.

Investeringsplan 2024–2025

- 2024 Asfaltering av brandstationens plan – 15 000 €
- 2025 Kallförråd brandstation – 10 000 €

7.4 Lantbruksnämnden

Nämndens verksamhet

Nämnden är gemensam för Finström, Geta, Saltvik, Sund och Vårdö varav Finström är huvudman för samarbetet. Nämnden sköter den kommunala servicen för jordbrukarna vilket omfattar allmän administrativ rådgivning och handledning i frågor som berör lantbruksstöd.

Lantbruksförvaltningen sköter uppgifter som anknyter till verkställandet av EU:s direkta stöd och som Livsmedelsverket på basen av ingånget avtal med Finström, delegerat till kommunen. Uppgifterna omfattar mottagning, handläggning och utbetalning av EU- och nationella stöd till jordbruket.

Till uppgifterna hör även att upprätthålla Livsmedelsverkets djurhållarregister och handha rådgivningen därom. Lantbrukssekreteraren handhar värderingen av skördeskador och övriga skador på åkermark orsakade av hjortdjur och fridlysta fåglar.

Budgetansvarig är lantbrukssekreteraren.

Intern kontroll

Eftersom Finströms kommun är värdkommun för samarbetet följs uppfyllande av ekonomiska mål upp via kvartalsrapporterna som avges till kommunstyrelsen i Finström.

Den interna kontrollen av verksamheten säkerhetsställs genom att endast personer som beviljats användarrättigheter till de datatillämpningsprogram och -register som administreras av Livsmedelsverket och som hör till Åtkomstkontrollsystemet kan lagra stödansökningsblankettens uppgifter i databasen. Lösenord och nyckeltal förnyas regelbundet. Enligt kommissionens förordning ska varje tjänsteman som deltar i handläggningen av lantbruksstöd förfoga över en detaljerad kontrollförteckning över de behövliga kontroller som skall genomföras innan ett beslut om utbetalning av stöd som finansieras helt eller delvis av EU kan fattas.

Enligt kommissionens förordning skall arbetsuppgifterna inom lantbruksförvaltningen fördelas så att ingen anställd har ansvar för fler än en av uppgifterna beträffande registrering, granskning, stödutbetalning och återkrav. Det avtal om samarbete inom lantbruksförvaltningen som Finströms kommun ingick hösten 2012 med dels Jomala dels Hammarlands kommun gör det möjligt att uppfylla EU:s krav på åtskiljandet av arbetsuppgifter inom lantbruksförvaltningen. Avtalet gör det även möjligt att sköta handläggningen vid fall av jäv eller sjukdom. Till Livsmedelsverket inlämnas en beskrivning av administrations- och kontrollsystemet för jordbruksstöd ur vilken framgår hur lantbruksförvaltningen organiserat skötseln av uppgifterna och av vilka tjänstemän.

Årligen skall kommunens lantbruksförvaltning lämna en garanti till Livsmedelsverket där man intygar att man uppfyller de villkor som ska iakttas och att uppgifterna som delegerats till lantbruksförvaltningen utförts enligt gemenskapsreglerna.

Beträffande bedrägeri följs Livsmedelsverkets anvisning om Genomförande av bedrägeribekämpning i det utbetalande organets uppgifter som anknyter till jordbruksstöd, 1390710/2020.

För hantering och arkivering av handlingar som hör till jordbruksstöden följs Livsmedelsverkets anvisning om Elektronisk ärendehantering, förvaring och arkivering i stöd tillämpningen. Finströms kommun har avtal med ett It-företag som ansvarar för kommunens och därmed även lantbruksförvaltningens IT och dess säkerhet.

Budget

	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022 med ändringar	Budget 2023
Externa poster			
INTÄKTER	2 963	2 900	2 800
KOSTNADER	-4 318	-4 800	-5 200
VERKSAMHETS BIDRAG Totalt	-1 355	-1 900	-2 400
RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Totalt	-1 355	-1 900	-2 400

Intäkterna utgörs av den ersättning som Livsmedelsverket betalar till åländska kommunerna för handläggning av jordbruksstöd. Beloppet utgår från senast utbetalda belopp. Kommande lönehöjningar har inte tagits i beaktande.

Eventuella avvikelser i budgetens utfall och risk- och konsekvensanalyser

Inga avvikelser.

Bedömning av potentiella risker och dess konsekvenser inom lantbruksförvaltningen finns upptaget i den arbetsbok för informationssäkerhet som avtalet med Livsmedelsverket förutsätter att kommunens lantbruksförvaltning årligen lämnar in till Livsmedelsverket.

Verksamhetsmål och åtgärder under budgetåret

Utvecklande av gårdsbruk

MÅL	ÅTGÄRD
<ul style="list-style-type: none"> • Registreringen av stödansökningar utförd inom den tidsfrist som Livsmedelsverket fastställer • Stödbesluten till odlarna utskickade inom två månader från utbetalningen. • Beslut om återkrav fattade inom 18 månader från det att grunden för återkravet uppkommit. • Nå ut med information till jordbrukarna om CAP-strategiplanen och dess nya stödformer och villkor som träder i kraft 2023. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planera och fördela resurserna till den tidpunkt då framförallt vårens stödansökningar ska registreras • Handläggning av ansökningar görs med tillräcklig framförhållning • Ständig uppföljning av Livsmedelsverkets direktiv beträffande tidpunkt för stödutbetalningar och när återbetalningskrav har uppstått • Aktivt delta i Livsmedelsverkets skolningstillfällen • Information om förändringarna inom stödsystemen på hemsida och via övriga informationskanaler

Investeringar

Nämnden har inga investeringar.

Nyckeltal

	Budget 2023	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Verksamhetsbidrag/jordbrukslägenheter	-141	-114	-68		
Antal aktiva jordbrukslägenheter					
- Geta	17	21	21	22	23
- -totalt samarbetskommunerna	163	183	182	194	198
- Geta	280 000	318 330	332 466	334 340	356 249
- totalt samarbetskommunerna	2975 000	3 085 673	3 071 725	3 188 709	3 354 437

Utöver ovannämnda nyckeltal totalt, sköts handläggningen för fyra gårdar som överförts pga. jäv från Jomala och Hammarland för handläggning i Finström. Stödbeloppen uppskattas uppgå till totalt 165 000 euro.

Verksamhetsplan 2024–2025

Oförändrat jämfört med mål 2023

8 FINANSIERINGSDELEN

	Budget 1.1- 31.12.2023	Budget med ändringar 1.1- 31.12.2022	Bokslut 1.1- 31.12.202 1
Kassaflödet i verksamheten			
Årsbidrag	-98 575	-77 847	121 265
Extraordinära poster		0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel		0	0
SUMMA	-98 575	-77 847	121 265
Kassaflödet för investeringarnas del			
Investeringsutgifter	-268 300	-77 505	-154 642
Offentligt stöd för investeringsutgifter		25 000	0
Finansieringsandelar för investeringsutgifter		0	0
Övriga ersättningar		0	0
Försäljningsinkomster av tillgångar		0	0
SUMMA	-268 300	-52 505	-154 641
VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-366 875	-130 351	-33 376
Förändringar i utlåningen			
Ökning av utlåningen	0	0	0
Minskning av utlåningen	0	-1 000	-1 000
SUMMA	0	-1 000	-1 000
Förändringar i lånebeståndet			
Ökning av långfristiga lån	0	283 274	112 573
Minskning av långfristiga lån	-84 341	-92 506	-8 943
Förändring av kortfristiga lån	0	0	-8 942
SUMMA	-84 341	190 768	94 688
Förändringar i eget kapital	0	0	-24 307
Övriga förändringar av likviditeten			
Förändringar av förvaltade medel	0	0	3 192
Förändring av omsättningstillgångar	0		0
Förändring av fordringar	0		-6 581
Förändring av räntefria skulder	50 000	75 000	922
SUMMA	50 000	75 000	-2 467
KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGENS DEL	-34 341	264 768	66 914
Förändring av likvida medel	-401 216	134 417	33 537
Förändring av likvida medel			
Likvida medel 31.12.	159 567	560 783	426 366
Likvida medel 1.1.	560 783	426 366	392 828
SUMMA	-401 216	134 417	33 538

9 INVESTERINGSDELEN

Budgetårets investeringar

Se ytterligare förklaringar och motiveringar till investeringarna under respektive uppgiftsområde.

Område	Beskrivning av möjliga åtgärder	Bruttoinvestering eur. (exkl. stöd)	Finansiering/stöd /anslutningar	Nettoinvestering eur.
Övrig förvaltning	Införande av ärendehanteringssystem	-24 000		-24 000
Hemgården fastighet	Asfaltering av gångbanor samt återställande av miljön som tar skada	-7 500		-7 500
Trafikleder	Asfaltering av Hemgårdsvägen	-10 000		-10 000
Hemgården fastighet	Byte av dörrar vid lägenheterna	-15 000		-15 000
Skolan fastighet	Epoxygolv i skolköket ytrenoveras, alternativt läggs om, ytskiktperong läggs om	-15 000		-15 000
Vatten	Utbyte och förbättring av befintliga stammar.	-10 000		-10 000
Vatten	Övertagande av Långö Vatten, varav -21 000€ (40%) är en kostnad för kommunen och -31 000€ (60%) bokas som anslutningsavgifter.	-52 000	31 000	-21 000
Vatten	Övertagande av befintlig ledning, Snäckö, varav 6 000 bokas som anslutningsavgift och 11 000€ betalar kommunen.	-17 000	6 000	-11 000
Vatten	Snäckö, etapp 3	-74 800	30 000	-44 800
Trafikleder	Förbättring av Snäckövägen	-10 000		-10 000
Allmänna områden	Förbättrande av området kring multisportarenan.	-8 000		-8 000
Allmänna områden	Uppdatering av Knutnäs bryggor.	-25 000		-25 000
		-268 300	67 000	-201 300

Fleråriga investeringar

Fleråriga investeringsprojekt med start 2023 planeras inte för tillfället. Hemgårdens fastighet har en underhålls- och renoveringsplan, men varje steg görs som egna projekt.

Multisportarenan samt ekonomisystemet kommer sannolikt att flyttas till år 2023 genom skilt fullmäktigebeslut. Även projektet att bygga ny Dånösundsbro är ett flerårigt projekt, men nettokostnaden för kommunen kommer att vara 0 euro i enlighet med gällande överenskommelse med landskapsregeringen.

10 BALANSRÄKNINGSDELEN

BESTÄENDE AKTIVA	Ing. balans Budget 2023	Ökning	Minskning	Avskrivning	Utg. balans Budget 2023
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR					
Ärendehanteringssystem	0,00	24 000,00	0,00	6 000,00	18 000,00
Ekonomisystem	6 000,00	0,00	0,00	2 000,00	4 000,00
Immateriella tillgångar totalt	6 000,00	24 000,00	0,00	8 000,00	22 000,00
MATERIELLA TILLGÅNGAR					
Mark- och vattenområden					
Markområden	116 192,11	0,00	0,00	0,00	116 192,11
Anslutningsavgifter för fastigheter	3 112,00	0,00	0,00	0,00	3 112,00
Mark- och vattenområden sammanlagt	119 304,11	0,00	0,00	0,00	119 304,11
Byggnader					
<i>Bostadsbyggnader</i>					
Tallgården	57 683,89	0,00	0,00	6 903,38	50 780,51
Engården	89 598,04	0,00	0,00	9 805,80	79 792,24
Hemgården I	96 678,97	0,00	0,00	7 940,88	88 738,09
Hemgården II	151 455,69	0,00	0,00	9 528,41	141 927,28
Hemgårdens servicehus, renovering	152 037,89	22 500,00	0,00	4 556,92	169 980,97
	<i>547 454,48</i>	<i>22 500,00</i>	<i>0,00</i>	<i>38 735,39</i>	<i>531 219,09</i>
<i>Förvaltnings- och anstaltsbyggnader</i>					
Geta skola och kommunkansli	935 314,53	15 000,00	0,00	36 665,20	913 649,33
Gamla kommunkansli ("gymmet")	7 720,03	0,00	0,00	214,45	7 505,58
Daghemmet Kotten	322 765,66	0,00	0,00	12 841,91	309 923,75
Brandstation	256 248,27	0,00	0,00	7 218,27	249 030,00
	<i>1 522 048,49</i>	<i>15 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>56 939,83</i>	<i>1 480 108,66</i>
<i>Fabriks- och produktionsbyggnader</i>					
Avloppsreningsverket, gamla	14 790,82	0,00	0,00	687,95	14 102,87
Avloppsreningsverket, nya	52 635,61	0,00	0,00	3 898,93	48 736,68
Knutnäs brygga	0,00	25 000,00	0,00	1 250,00	23 750,00
Tornet	4 014,10	0,00	0,00	354,58	3 659,52
Brygga Lökholmen	11 002,05	0,00	0,00	956,70	10 045,35
Centrum Vestergeta	8 695,07	0,00	0,00	720,52	7 974,55
	<i>91 137,64</i>	<i>25 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>7 868,68</i>	<i>108 268,96</i>
Byggnader sammanlagt	2 160 640,61	62 500,00	0,00	103 543,90	2 119 596,71
Fasta konstruktioner och anläggningar					
Soptippens upprustning	824,38	0,00	0,00	164,87	659,51
Vattenförsörjningsprojekt	83 817,56	10 000,00	0,00	3 752,52	90 065,04
Vattenprojekt Lökholmen - Bonäs	63 718,38	0,00	0,00	2 278,28	61 440,10
Avloppsledning Östergeta	29 521,18	0,00	0,00	559,72	28 961,46
Avlopp Höckböle	24 375,00	0,00	0,00	625,00	23 750,00
Vattenledning Snäckö	151 695,86	0,00	0,00	4 566,64	147 129,22
Vattenledning Snäckö del 3	0,00	74 800,00	0,00	1 870,00	72 930,00
Övertagen ledning Snäckö	0,00	17 000,00	0,00	425,00	16 575,00
Vattenledning Tommosholm 2018	26 939,11	0,00	0,00	765,56	26 173,55
Norrviks Vatten	63 133,20	0,00	0,00	1 753,70	61 379,50
Långö Vatten	0,00	52 000,00	0,00	1 300,00	50 700,00
Utbyggnad av vattenledning Finnö, Hällö, Isaksö	112 263,25	0,00	0,00	2 878,55	109 384,70
Utbyggnad av vattenledning Höckböle - Havsvidden	289 772,90	0,00	0,00	9 992,17	279 780,73
Vatten och avlopp	750,29	0,00	0,00	120,91	629,38
Trafikleder	6 331,90	0,00	0,00	5 893,29	438,61
Multisportsarena	0,00	20 000,00	0,00	4 000,00	16 000,00
Fastighetsskötselns hus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fasta konstruktioner och anläggningar sammanlagt	3 404 685,10	37 500,00	8 000,00	0,00	14 500,00
Maskiner och inventarier					
ADB-utrustning	578,53	0,00	0,00	173,56	404,97
Daghemmets inventarier	1 711,69	0,00	0,00	513,51	1 198,18
Hemgårdens inventarier	3 634,33	0,00	0,00	1 091,02	2 543,31
Andra inventarier	468,17	0,00	0,00	140,37	327,80
Maskiner och inventarier sammanlagt	6 392,71	0,00	0,00	1 918,46	4 474,25
Pågående nyanläggningar					
Pågående nyanläggningar sammanlagt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Materiella tillgångar totalt	3 184 170,54	244 300,00	0,00	161 308,02	3 267 162,52

PLACERINGAR	Ing. Balans	Ökning	Minskning	Avskrivning	Utg. balans
Aktier och andelar	Budget 2023				Budget 2023
Aktier					
ÅDA Ab	150,00	0,00	0,00	0,00	150,00
Ålands Vatten Ab	32 810,00	0,00	0,00	0,00	32 810,00
Ålands Idrotts-o. Motionscenter	8 000,00	0,00	0,00	0,00	8 000,00
	<i>40 960,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>40 960,00</i>
Andelar					
Ålands Telefonandelslag	5 424,06	0,00	0,00	0,00	5 424,06
Ålands Vindenergiandelslag	336,38	0,00	0,00	0,00	336,38
Andelar i Hällö brygga	1 681,88	0,00	0,00	0,00	1 681,88
	<i>7 442,32</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>7 442,32</i>
Aktier och andelar sammanlagt	48 402,32	0,00	0,00	0,00	48 402,32
Andelar i kommunalförbund					
De Gamlas hem k.f.	32 681,12	0,00	0,00	0,00	32 681,12
Norra Ålands Högstadiedistrikt	100 241,16	0,00	0,00	0,00	100 241,16
Kommunernas socialtjänst kf.	33 189,96	0,00	0,00	0,00	33 189,96
Andelar i kommunalförbund sammanlagt	166 112,24	0,00	0,00	0,00	166 112,24
Placeringar sammanlagt	214 514,56	0,00	0,00	0,00	214 514,56
BESTÅNDE AKTIVA TOTALT	3 404 685,10	268 300,00	0,00	169 308,02	3 503 677,08

Övriga materiella tillgångar

Kommunens markområden och byggnader

Fastighetsnummer	Fastighet	Byggnad (eller användningsområde)	ha
65-404-3-15	Lökholms strand	Magasinet, förråd, brygga	0,13
65-406-3-11	Riängen	Höckböle rastplats och äng	3,42
65-410-2-15	Geta soptipp	ÅVC kontoret, sandlager, returhus	0,455
65-410-4-20	Kulturarvet	Kulturarvsstugan	0,21
65-415-11-0	Skolåkern I	Hemgården, Idrottsplan, Tallgården	3,352
65-415-1-48	Geta folkskola	Geta skola, kansliflygel och gym	1,003
65-415-4-40	Skolåkern	Grönområde vid Åkersvängen	0,555
65-415-5-27	Hagen	Brandstation och Reningsverket	1,75
65-415-6-26	Kilen	Reningsverket	0,0322
65-415-7-22	Jansbo	Hemgårdens parkering	0,197
65-415-7-33	Tomt 2/5	Engården	0,153
65-415-7-34	Tomt 3/5	Engården	0,152
65-415-7-38	Vitsippan	Daghemmet Kotten	0,502

Kommunens maskiner och inventarier utan bokföringsmässigt värde

Kommunens tillgångar vars bokföringsmässiga värde är 0,00€.

- Hemservicebil
- ÅVC inventarier
- Geta FBK ”gamla” brandbil
- Geta FBK ”nya” brandbil
- Geta FBK räddningsbåt
- Roddbåt i Knutnäs

11 EKONOMIPLANDELEN

	Bokslut 2021	Budget med ändringar 2022	BUDGET 2023	PLAN 2024	PLAN 2025
Kassaflöde i verksamheten					
Årsbidrag	121 265	-77 847	-98 575	-206 869	-214 369
Extraordinära poster		0	0	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel		0	0	0	0
SUMMA	121 265	-77 847	-98 575	-101 940	-206 869
Kassaflödet för investeringars del					
Investeringsutgifter	-154 642	-77 505	-268 300	-285 000	-721 000
Offentligt stöd för investeringsutgifter	0	25 000	0		
Finansieringsintäkter för investeringsutgifter	0	0	0		
Övriga ersättningar	0		0		
Försäljningsinkomster av tillgångar	0		0	0	0
SUMMA	-154 642	-52 505	-268 300	-268 300	-285 000
VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-33 377	-130 351	-366 875	-370 240	-491 869
Kassaflödet för finansieringens del					
<i>Förändringar i utlåningen</i>					
Ökning av utlåningen	0		0		
Minskning av utlåning	-1 000	-1 000	0	0	
SUMMA	-1 000	-1 000	0	0	0
<i>Förändring i lånebeståndet</i>					
Ökning av långfristiga lån	112 573	283 274	0	285 000	721 000
Minskning av långfristiga lån	-8 943	-92 506	-84 341	-85 108	-94 528
förändring i kortfristiga lån	-8 942	0	0	0	0
SUMMA	94 688	190 768	-84 341	199 892	626 472
Förändringar i eget kapital	-24 307	0	0	0	0
Övriga förändringar av likviditeten					
Förändringar av förvaltade medel och kapital	3 192	0	0	0	
Förändringar av fodringar	-6 581	0			
Förändringar av räntefria skulder	922	50 000	50 000	28 000	15 000
SUMMA	-2 467	75 000	50 000	28 000	15 000
KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGENS DEL	66 914	264 768	-34 341	227 892	641 472
Förändring av likvida medel	33 537	134 417	-401 216	-263 977	-293 897
Förändring av likvida medel					
likvida medel 31.12	426 366	560 783	159 567	-104 410	-398 307
likvida medel 1.1.	392 828	426 366	560 783	159 567	-104 410
FÖRÄNDRING	33 538	134 417	-401 216	-263 977	-293 897

12 INVESTERINGAR 2023 SAMT INVESTERINGSPLAN 2024–2025

Investeringar angivet i netto

Område	Beskrivning av möjliga åtgärder	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Övrig förvaltning	Införande av ärendehanteringssystem	-24 000		
Hemgården fastighet	Målning av servicehusets utsida		-20 000	
Hemgården fastighet	Asfaltering av gångbanor	-7 500		
Allmänna områden	Asfaltering av Hemgårdsvägen	-10 000		
Hemgården fastighet	Byte av dörrar vid lägenheterna	-15 000		
Hemgården fastighet	Ombyggnation av ramper och vilplan runt samlingsalen		-15 000	
Hemgården fastighet	Renovering av tom lägenhet		-80 000	-80 000
Hemgården fastighet	Hemgårdens köksrenovering			-5 000
Hemgården fastighet	Renovering klientrum		-15 000	-15 000
Engården fastighet	Tvätt och målning av fastighetens fasad		-23 000	
Skolan fastighet	Renovering skolkökets golv	-15 000		
Skolan fastighet	Solpaneler		-50 000	
Skolan fastighet	Inköp av ny skurmaskin		-8 000	
Vatten	Utbyte och förbättring av befintliga stammar	-10 000	-10 000	-10 000
Vatten	Övertagande av Långö Vatten,	-21 000		
Vatten	Övertagande av befintlig ledning, Snäckö	-11 000		
Vatten	Snäckö, etapp 3	-29 920		
Vatten	Utbyggnad Östra Snäckö		-30 000	
Vatten	Digital vattenavläsning		-14 000	
Vatten	Förbättring av Snäckövägen	-10 000		
Trafikleder	Grundförbättring och asfaltering av Snäckövägen			-230 000
Trafikleder	Utredning gällande GC-väg Gamla Byvägen		-5 000	
Trafikleder	Grundförbättring och asfaltering av Ramsdalsvägen			-200 000
Trafikleder	Grundförbättring och asfaltering av Knutnäs vägen			-171 000
Allmänna områden	Förbättrande av området kring multisportarenan	-8 000		
Allmänna områden	Uppdatering av Knutnäs bryggor	-25 000		
Brand- och räddning	Asfaltering av brandstationens plan		-15 000	
Brand- och räddning	Kallförråd			-10 000
		-186 420	-285 000	-721 000

Se ytterligare beskrivningar och förklaringar till investeringsplanens olika delar under respektive uppgiftsområdes ekonomiplan för 2024–2025.